

ISEGHEMISCHE VOLK

Katholiek Volksgezind Weekblad

Eerste Jaargang. — Nr 1

Zondag 15de December 1912

INSCHRIJVING

VOOR EEN JAAR in stad, 2.50 fr. buiten stad, 3 fr. VOOR EEN HALF JAAR in stad, 1.50 fr. buiten stad, 1.75 fr.

Prijs per nummer: 5 cent.

DRUKKER-UITGEVER

We A. VAN MOORTELE-DE KEYSER

Roussellarestraat, 3, ISEGHEM.

Gewone aankondigingen: 20 cent. de reke.
Rechterlijke aankondigingen: 1 fr. de reke.
Begravingsberichten: 2.50 fr.
Grote en langdurige aankondigingen volgens overeenkomst.
Alle ingezonden boeken worden besproken.

BESPREKING DER NIEUWE LEGERWET

LEEST ONZE BIJZONDERE ARTIKELS.

DE LEGERWET.

Bijzonderste Bepalingen en Bespreking.

I. — BEPALINGEN.

Alleman is dienstplichtig. — De werving geschiedt door vrijwillige verbintenissen en jaarlijksche binnenroepingen. De binnenroepingen bedragen 49 per cent, dit is de helft van de lichting.

Duurtijd. — 15 maanden, 2 jaar echter voor de ruiters. De dienstdienst begint 15 September en eindigt met 15 December.

Vrijstellingen. — Wie minder meet dan 1 m. 54 is ongeschikt om soldaat te zijn.

Zijn voorloopig vrijgesteld.

a) De oudste zonen van families die geen personele belasting betalen en ten minste 7 kinderen tellen.

b) Zeelieden die 4 jaar dienst tellen.

c) Zij die een broer hebben in werkelijken dienst, wanneer zij moeten binnegaan, mogen wachten.

Indien er te veel milicianen zijn worden eerst vrijgelaten de zoons van huisgezinnen die meest soldaten leverden.

Militie- en Geschiktheidsraden.

De geschiktheidsraad besluit of de mannen deugen en voor welk wapen ze kunnen dienen.

De milicieraad oordeelt over vragen van uitschrijving op de inschrijvingslijsten, alsook de vragen van ontslag om zedelijke redenen of andere.

De besluiten worden in 't openbaar afgekondigd en de belanghebbenden alsook de arrondissementen-commissaris kunnen in beroep gaan.

Ieder bestuurlijk arrondissement telt een van die raden: samengesteld uit een rechter, een gendarmierofficier, een contrôleur der belastingen — de geschiktheidsraad telt een vrederechter en twee kapiteins.

In beide raden zetelt de arrondissementen-commissaris en heeft raadplegende stem.

Bij den geschiktheidsraad wordt raad gegeven door twee militaire doctors.

Twee doctors door den voorzitter aangeduid doen denzelfden dienst bij den milicieraad.

Beroepsraden.

Er zijn er twee, een hoogere milicieraad en een herzieningsraad.

De hoogere milicieraad met een raadsheer bij 't beroepshof, een kapitein der gendarmerie, een bestuurder der belastingen.

De herzieningsraad met den gouverneur en twee officieren.

De leden worden alle voor een jaar genoemd.

Vrijwilligers.

De vrijwilligers boven de 18 jaar dienen 3 of 5 jaar; zijn ze minder dan 18 jaar, dan is 't voor 5 of 7 jaar.

Soldaten die een nieuwen termijn willen dienen, hebben keus tusschen 1, 2 of 3 jaar.

Dienstdienst van 1 jaar.

1) Om reserveofficieren en onderofficieren te hebben, wordt de eenjarige dienstdienst ingevoerd voor jongelingen die middelbare studies hebben gedaan, een certificaat bezitten en een examen afleggen van lichaamslijke en militaire geschiktheid.

Zij zullen een gansch bijzondere opleiding ontvangen in bijzondere scholen om het examen van officier of onderofficier te kunnen afleggen.

Studenten in geneeskunde of studenten-veerartsen worden na een jaar, en na 't examen bij den verplegingsdienst ingelijfd.

Het getal dier eenjarigen is beperkt op 1500 per jaar.

2) Ook voor den minderen man is dezelfde gelegenheid gegeven.

Wie volledige lagere studies heeft gedaan, of in 't vlaamsch, of 't fransch een examen doorstaat, mag de bijzondere avondlessen volgen. 't Eindigen 't jaar zijn ze vrij, als ze kunnen een examen afleggen van korporaal of brigadier. Dit is voor 't voetvolk.

Het getal is beperkt tot 5000 per jaar.

Terugroepingen.

Buiten de gewone terugroepingen, moeten die eenjarigen drie maal drie weken weer binnen; en dat over een duurtijd van zes jaar.

Alle jaren is er een verplichte wapenschouwing voor de milicitairen met onbepaald verlof.

Jaarlijksche Verloven.

In gewone omstandigheden mogen de soldaten drie

maal per jaar met verlof naar huis gaan, voor een week; zonder solde: — met kerstmis. Paschen — en eens naar keus. Maar dan moeten ze ook van onberispelijk gedrag geweest zijn.

Ander verloven kunnen gegeven worden zelfs van drie maand tot twee jaar, om groote redens, maar dan moet de soldaat toch zijn tijd uitdienen. Buitengewone verloven van hoogstens 15 dagen kunnen gegeven worden aan soldaten, korporaals en brigadiers; van een maand aan onderofficieren; maar dat als belooning van iever en toewijding.

De lichting van 1913.

De wet treedt in voege met 1913.

Maar die in 1913 binnenmoet en een broer heeft die dienst heeft gedaan blijft vrij.

Daar is nu in breede trekken de wet zooals ze is voorgesteld.

II. — BESPREKING.

A) Wijziging aan de Landsverdediging.

Vroeger telde ons leger in oorlogstijd 180.000 man, 't zij een veldleger van 100.000 man en 80.000 man voor de forten.

Nu worden jaarlijks 33.000 man binnengeroepen, om met de kaders, na 13 jaar een leger saam te kunnen brengen van 340.000 man als volgt:

Een veldleger van 150.000 man.

Een bezetting in de forten van 130.000 man.

Een reserveleger van 60.000 man.

Alwie de memorie van toelichting heeft gelezen, 't is te zeggen de redens die onze regeering verplichten een nieuwe legerwet voor te stellen, is onder den indruk dat internationale politiek een groote rol speelt.

Ware 't alleen kwestie van gevoel, 't is te zeggen zoo we mochten kiezen, dan zouden we allen zeggen liever geen groot leger! Maar als de omstandigheden ons de keus niet laten, dan kunnen we alleen nagaan of er ware noodzakelijkheid bestaat. En, bestaat die noodzakelijkheid dan moeten we toegeven.

Om nog klaarder mijn gedacht uit te drukken, geef ik, als volgt, de noodzakelijkheid van de nieuwe wet: Als we weten dat we den oorlog kunnen vermijden in België met een sterker leger, dan zal zelfs ieder moeder gaarne haar tweeden en derden zoon sturen, wanneer ze weet dat ze zeker wordt, met haar twee andere zoons te zenden, den oudsten ook gave en gezond weer te zien. Dat is eigenlijk het doel van de nieuwe wet. En alzo ingezien, wordt het grooter sacrifice toch vergoed door de grootere zekerheid dat we op die manier den oorlog vermijden.

Ik eindig hier, want over die wet moeten nog anderen schrijven; en daarbij we zullen daar toch nog moeten op terug keeren.

BEOORDEELING

van het nieuw ontwerp van

LEGERWET.

I.

Eerst een verwijt moeten we den nek omwringen!

De socialisten en andere onnoozelaars gekken: « *wel! ge mocht daar wel briefkes plakken, met slechts ééne soldaat op, en daarbij vijf, zes zonen-ambachtsmans. Waar zijt ge nu met uw aloud programma? Wat zegt ge nu van het alleman soldaat: ge neemt het nu zelf aan!* »

... Hier op antwoorden we kort en goed: *we zijn altijd tegen nuttelooze krijgslasten geweest en we zijn er nog tegen; ons programma is dus heel en gansch 't zelfde gebleven.*

Doch wat verdedert is: zijn de omstandigheden. We meenen dat, zonder versterkt leger, België gevaar zou loopen overrompeld te worden. Daarom wenschen we die versterking. Zegt ge hier op: « dat het overrompeld worde! » Dan zijt ge maar een flauwe vaderlander; en zult ge ook maar weinig liefhebbers met u hebben. We zijn hier immers goed in België, en de meesten zullen verkiezen dit zoo te bewaren; alleszins zullen ze er niet van houden, België den eenen of anderen dag platgetrappeld te zien door vijandelijke legers die hier zouden voorbij trekken, en die wij dan, voor ons goedzaksche dommigheid van nu, nog zelf zouden moeten onderhouden.

— Zegt ge integendeel: *de omstandigheden zijn niet veranderd?* Dan zijt ge ziende blind en hoorende

doof. Hebt ge Frankrijk, Engeland, Rusland in de laatste tijden niet gedurig zien glorieoogen naar Duitschland, Oostenrijk, Italië en wederzijds? Hebt ge 't kanon niet hooren bulderen in Turkije?... Er bestaat dus wel gevaar van oorlog; er bestaat wel gevaar voor België overrompeld te worden: immers, juist tusschen de landen die elkaar mogelijks zouden in 't haar vliegen, ligt België.

Dus: *ons programma is niet veranderd; maar wel de omstandigheden.* Zegt dit maar, propagandisten, aan al wie de prentjes met één of meer soldaten er op niet kunnen verdragen.

II.

Nu: een tegenwerping.

— « *Is de vergrooting van 't leger wel noodig, schrijft Het nieuws van den dag (!) — en, is ze noodig gaat het er toch mee helpen!* »

Wij antwoorden:

a) Eén ding zijn wij zeker: 't is dat, zoo mannen als hoofdminister de Broqueville en zijn collegas, zoo'n netelig vraagstuk als de legerkwestie aangaan, zij het niet doen voor de leute. Waren ze niet dwarsdoor overtuigd dat het uiterst noodig is, ze zouden het voorzeker niet aangegaan hebben: z'hebben immers, zonder dat, nog meer dan werk genoeg op den winkel.

Daarbij, moet ge niet zeer sterk staan in buitenlandsche politiek om te zien dat het in Europa niet pluis zit; om gewaar te worden dat geen één van de ons omringende landen te betrouwen is; en dat ze, onder wroeging van geweten, door België zouden optrekken, als hun belang dat maar vergen zou!

Ten andere hoofdminister de Broqueville heeft klaar genoeg gezegd, dat die ons omringende landen dat zelf vreezen, en vragen dat wij zouden voorzorgen nemen opdat dit niet zou gebeuren. Dat hij met naam en toenaam niet noemt welk land in 't bijzonder zijn staart heeft geroerd, kunnen wij wel verstaan: een minister mag uit de school niet klappen. Wij hebben echter betrouwen in onzen hoofdminister. Wie er geen heeft, moet eerst zeggen waarom.

b) Zouden wij den vijand een tijdlang kunnen tegenhouden?

Wij antwoorden stoutweg: ja!... Zie maar eens naar Andrinopol, Scutari: de Bulgaren en Montenegro's liggen daar nu al weken vast. Hetzelfde was het geval met de Japanners vroeger voor Port-Arthur. Hier ook zouden we den vijand kostbaren tijd kunnen doen verliezen.... meer dan genoeg om hem allen lust te ontnemen door België op te trekken.

Dus moeten wij ons goed versterken! Anders: als er eens een aap uit de mouw zou springen, zouden dezelfde gagaaiers die nu staan roepen: « *ahoe de nieuwe legerwet!* » daar zijn om « *de verfoeilijke kaloten* » het verwijt toe te sturen, door hunne vrees voor partijbelang het land naar den duivel hebben geholpen!

Ons ministerie wil die verantwoordelijkheid niet dragen: 't heeft overschot van gelijk!

III.

Een woord aan de visschers in troebel water.

Socialisten en zekere katholieke gazetten ook zoo 't schijnt briesschen tegen de gevraagde krijgslasten. Dit is gemakkelijk. Een paard kan ook briesschen; en een ezel kan baken.

Maar, een land verdedigen zonder krijgslasten dat is moeilijker!... 'k Zou eens willen weten hoe die helden dat zouden doen? Er is dus achter dat gebriesch of gebalk niet veel te loopen. Voor een redelijken mensch is er maar één ding te doen: te zeggen ofwel 'k late mijn land in den steek; ofwel, 'k getrooste mij de lasten, die zijne verdediging eischt.

We stellen dus de vraag: *legt het voorgestelde wetsontwerp te zware lasten op: ofwel is het onrechtvaardig in het verdeelen dier lasten?*

IV.

Legt het te zware lasten op?

't zijn voorzeker zware lasten, die het oplegt: zoo veel geld uit de schatkist; zoo veel zoons uit 's menschen huizen; zoo veel gemis aan gewin; zoo veel geld door de ouders toe te steken aan hunne soldaten; en, wat nog het ergst is, zoo veel zedelijk gevaar; voorzeker zijn dit al zware lasten.

Doch zijn deze lasten noodig?

Wel ja: we meenen, dat we in alle geval, na korten tijd aan den algemeenen dienstplicht zullen komen:

de toestand der omringende landen die zich meer en meer wapenen en samenscharen, dwingt er ons toe. We hebben, rechtuit gezegd, liever de korte dan de lange pijn: eens een oplossing die aan de ribben houdt, en 't legervraagstuk is voor een heelen tijd uit de voeten; anders, komt het alle stappen weer voor de pinne.

We zijn dus, kort en goed voor de oplossing door den minister voorgesteld.

V.

Verdeelt ze goed de lasten?

Natuurlijk zullen de talrijkste families het zwaarst getroffen zijn: hoe kan het toch immers met algemeenen dienstplicht?

Edoch: we zien reeds een zekere tempering in het feit der vrijstelling van den oudsten zoon in de groote, door wet op de arbeiderswoningen bepaalde, werkersfamilien; en in den uitstel van een jaar verleend aan de zonen uit huisgezinnen die reeds een zoon bij het leger hebben.

Doch vooral in het leggen der geldlasten, me dunkt, zouden de talrijke gezinnen moeten bevoordeeld worden. Zal dit zoo zijn? Dit weten wij nog niet, aangezien een wetsvoorstel nopens verdeling der geldelijke lasten nog volgen moet.

VI.

In 't algemeen, welk is onze meening over de legerwet?

Dat ze, al is ze uit haren aard en uit noodwendigheid des middels tot goede landsverdediging, wel zwaar, toch, over 't algemeen goed gemaakt schijnt, en rechtzinnig bedoeld: ze bedoelt oprecht ernstig werk in kwestie van verdediging van ons land; en tezelfdertijd schijnt ze van gevoelens van rechtvaardigheid uit te gaan.

We meenen dus, dat alle katholieke bladen en menschen, en ook alle bladen en menschen die willen redelijk zijn, en het landsbelang boven het partijbelang stellen, in plaats van de wet te bekampen, beter werk te verrichten hebben met te wijzen op en te strijden voor verbeteringen die in het leger kunnen aangebracht worden.

Wij meenen: *de verkorting van dienstdienst, de verzedelijking en verchristelijking; en ten slotte de vervaamsching van het leger.*

VII.

De verkorting van dienstdienst.

De dienstdienst in ons leger is rechtzinnig gezegd, niet overlijk lang meer. De minister houdt zelfs staan dat hij in 't geheele niet meer kan ingekrompt worden.

Dit kan misschien zijn voor het oogenblik. Maar als wij onze jongens thuis, een jaar of twee op voorhand in den wapenhandel zouden oefenen; waarom toch zou, na kort, de dienstdienst nog niet kunnen verminderd worden?...

't Is waar: de minister heeft reeds een exaam ingesteld, die voor de eersten die het lukken, den dienstdienst op één jaar zal brengen. Dit is een heel goede maatregel. En daaraan zien we dat de minister geen hond is, doch slechts het hoofdnoedige vraagt. Het getal van de mannen, die zoo hunnen dienstdienst kunnen verkorten, is wel beperkt (per lichting, een 1500 omtrent voor de gestudeerden, een 5000 voor de mannen die maar lager onderwijs genoten). We hopen echter, zoo de wet eens het noodige getal soldaten heeft opgeleverd, dat die getallen nog zullen kunnen uitgebreid worden.

Nu

VIII.

Wat de verzedelijking en verchristelijking der kazernen betreft.

a) *Het eerste werk hiertoe is door ons te verrichten terwijl de jonkheden nog thuis zijn. We moeten ons werk van opleiding der jeugd verbreed en versterken!*

Is er hier wel middel voor?... Heel zeker. Maar daarom: moeten de bestuurders van werken voor de jonkheid nog beter hunne zaken kennen en er nog meer hunne leden aan leggen. Dit zal kunnen, aangezien er nu een *Verbond van bestuurders* aan 't worden is, en dat er reeds deze maand, den 19de, te Roussellare een studiedag zal gehouden worden voor zorgen voor de jeugd. Vervolgens moet de bevolking meer onze werking ten bate der jonge lieden ondersteunen. Nu zeggen velen: onze jonkheden worden siecht, er moet meer voor gedaan worden; maar... als de bestuurder van werken voor de jonkheid eens rondgaat om ondersteuning, dan zijn... Mijnheer of Madame niet thuis: schoone bevorderaars der zorge

voor de jeugd voorwaar!! Ook de gemeente-, gouv- en landsbesturen zouden de werken ten bate der jonge lieden moeten ondersteunen. Maar weer geen dom-onzijdige kul, heeren! Geen voddertijen zonder ideaal of karakter! Slechts dwarsdoor christene werken kunnen de jonkheid redden. Daarom in hoofdzaak voor christene werken gezorgd!

b) **Daarom ook eischen we meer: zedelijkheid, meer christelijkheid in de kazerne.**

Daarom eischen we meer zedelijke inrichting der slaappleatsen; en meer bewaking. Gedurige bewaking diende er te zijn. Er staat een wacht voor het paleis van den koning, van den gouverneur, van gelijk welk gebouw van belang. Er mag nog veel meer een wacht staan voor het gebouw, neen! het paleis der deugd van onze jonge lieden. Daarom: beter ingerichte slaappleatsen, met gedurige bewaking 's nachts.

We eischen strenge straffen tegen al de uavalligheids van den troep: vloekers, vuile klappers, dronklaps, zwijns van gelijk welk soort of ras.

We eischen voor den almoezenier vrijen toegang op gelijk welk uur tot de kazerne; met daarbij de macht om zijn gezag te doen eerbiedigen. Vrij moet hij voor de christene jongelingen kunnen zorgen, vrij zijn ambt uitoefenen!

Daarbij moet op geheel de kazerne den christen stempel geslagen worden! Waarom immers moeten wij altijd, ten wille van de godloozen, ons christen gedacht in den doofpot steken? Dit is onzin! Wij zijn de meederheid: ons gedacht moet dus op het voorplan staan; we moeten het aan anderen niet opdringen; maar toch door anderen doen eerbiedigen.

Vele bepalingen, de zedelijkheid en den godsdienstzin bevorderende, zouden misschien nog wel kunnen getroffen worden. Wij hebben er eenige aangewezen. Aan onze katholieke volksvertegenwoordigers te toonen dat ze waarlijk katholiek zijn.

Ook de fanatiek-geuzenofficiers zouden moeten getemd worden; de vrijmetselarij in het leger wat gekortvlakt. En de katholieke officiers zouden moeten hunnen plicht doen, met oprechte katholieken te zijn; en alle officieren, met geen beren te wezen, maar wel vaders van hun volk.

Dit, meer nog dan het getal is de groote sterkte van een leger; dat het eendrachtig zij, en beziel met een hoogere zuivere gedachte. Eerbare, christene soldaten zijn goede soldaten.

We zouden nog vragen, dat toelagen zouden verleend worden, aan alle scholen, vak- of andere inrichtingen, die de soldaten opleiding geven; en de soldaten die zoo vooruitgang betrachten, zouden op de krachtigste wijze moeten aangemoedigd worden. Katholieke voormannen, waakt op!

IX.

Wat nu de ver Vlaamsching van ons leger betreft.

't Is waarlijk een schande dat we zóo lang den verfrantschten boel, die ons leger is, hebben verdragen. Niet alleen is dit hoogst vernederend: 't is ook hoogst schadelijk. Onze Vlaamsche jongens, midden al dat Fransch loopen verloren, en geraken tot niets. We zijn er niet tegen dat hun wat Fransch geleerd wordt. Maar hier wel tegen zijn we: dat zij zonder Fransch nievers, en de Walen zonder Vlaamsch overal kunnen geraken!...

Dit moet veranderen!... Eerst en vooral moet er voor gezorgd worden, dat onze Vlaamsche jongens, wat betreft het exaam van korporaal of brigadier geheel op denzelfden voet staan als de Walen. Maar dan ook, dat ze in 't Vlaamsch worden bevolen; dat de geest der kazerne Vlaamsch zij. Dan zullen ze zich waarlijk in de kazerne jennen: ze zullen er zich thuis gevoelen.

Wordt ons leger zóo ingericht, en wordt er aldus voor 't leger gewrocht: we zullen een schoon en een sterk leger hebben. En niemand zal den dienst in 't leger moeten beklagen: de ouders zullen hun jongens niet noode zien opgaan, en dezen zullen zich ook bij het leger geneeren en er zich volmaken. En zoo zal de nieuwe legerwet voor België geen vloek, maar een zegen worden, ten minste betrekkelijk.

Katholieke ministers en volksvertegenwoordigers, geeft ons, zooveel het van u afhangt, zulk een leger!

KRONIEK VAN DE WEEK.

Afschaffing van 't Vergunningsrecht.

Voorgelegd Dinsdag in de Kamers door minister Levie, is dit wetsvoorstel reeds met eenparigheid aangenomen door de bijzondere commissie der Kamer. Het zal waarschijnlijk even gemakkelijk in de Kamers met eenparigheid gestemd worden.

Er komt iets in de plaats natuurlijk. Want het vergunningsrecht was bestemd voor het gemeentefonds, 't is te zeggen dat de gemeenten subsidie of toelagen kregen met dat geld. Nu, er is voorzeker geen een gemeente in heel 't land die zou willen dit fonds zien verminderen

Wat komt er dus in de plaats?

1) Een nieuwe taks op inlandschen brandewijn, en wel van 10 centiem per liter.

2) een verhooging van 5 per cent op de invoerrechten van vreemde alcohol-dranken.

3) een openingstaks op de nieuwe herbergen: van 300 fr. in de gemeenten beneden de 5.000 inw. » 400 » » van 5.000 tot 25.000 » » 500 » » » 15.000 » 30.000 » » 750 » » » 30.000 » 60.000 » » 1.000 » » » meer dan 60.000 »

Een zelfde taks van 500 fr. voor verplaatsbare drankhuizen.

We keeren er nog op weer.

Ruzie in 't Strootje. — Iedereen heeft dat nog hooren uitvoeren op een fonograaf.

Maar Zaterdag hebben vele Brusselaars dat gehoord in den Brusselschen gemeenteraad.

Er was kwestie van een syndikaat van policebedienden. De burgemeester was van meening dat

dit niet mag, ten minste in zoover die policeagenten bij voorbeeld zouden mogen staken.

Maar 't was iets te zeggen! Ge moet weten, dat met de laatste gemeenteverkiezingen, blauwen en rooden op een lijst stonden. Goed! Maar ze hebben nu malkeers haar gekamd; 't en zou geen een coiffeur beter gedaan hebben. 't Is maar van tijd tot tijd ne keer dat het zelfs in de Kamers zoo schuw gaat. Nu, waar kan men beter zijn dan bij zijn beste... vrienden?

Ten slotte haalde Mr Max, de burgemeester, toch gelijk.

Le « Peuple » en le « Journal de Charleroi ». — Van der Velde heeft in *Le Peuple* een artikel geschreven, waarin hij zegt dat socialisme en vrijdenkerij 't zelfde niet zijn. Dat is mogelijk; maar de *Journal de Charleroi*, ook een rood orgaan, schrijft seffens een woerdeken uitleg; seffens, want *Le Peuple* van 5de December kreeg den 6de reeds antwoord. « De socialistische propaganda moet niet enkel anti-clericaal, maar anti-godsdienstig zijn ».

Anti-godsdienstigheid en vrijdenkerij dat is misschien ook 't zelfde niet, wie weet?

Mijnheer Van der Velde zal dat wel klaar trekken, wij zullen toezien en wachten.

De Vergadering van den Landsbond te Antwerpen. — Eerlijk gesproken 't kon beter zijn. Niet dat er geen volk was: 200 man op een bijzonder vergadering; maar veel volk en goe zaken doen is 't zelfde niet.

's Morgens ging het wel; — maar 's namiddags was 't spektakel; men was het eens om de ver Vlaamsching te eischen van 't leger; om waalsche en vlaamsche regimenten te vragen; maar de grondkwestie werd niet aangeraakt; en daàr zat de vijs los. Men kon niet 't akkoord komen om de goede en simpele reden dat sommige aanwezigen niet wilden op de nieuwe wet hun bespreking vast ankeren. En daarmee liep heel de bespreking los en scheef.

Moesten nog andere dergelijke vergaderingen worden gehouden, dan zij men het eens om « niet te klappen in den wind.

UIT ALLE LANDEN.

Het Drievoudig Verbond heeft een nieuwen pacht van zes jaren geteekend. Duitschland, Oostenrijk-Hongarië en Italië hebben dit verdrag met geestdrift vernieuwd, alhoewel zij nog tijd hadden tot den 28 Juni 1913.

Zoo willen zij hunne sterke eensgezindheid toogen aan geheel Europa en in 't bijzonder aan de mogendheden der Drievoudige Overeenkomst: Frankrijk, Rusland en Engeland.

En waarom die haast? Opdat hun woord des te zwaarder zou wegen in de Balkans. Nu kunnen zij met nadruk zeggen: « Vrienden, loopt tegen onzen gevel niet, want botst gij tegen één, gij botst tegen drie. »

De pauselijke onafhankelijkheid komt wederom geschonden te worden door de Italiaansche regering. Hier is het geval.

Zijne heiligheid de Paus had Mgr Caron benoemd tot aartsbisschop van Genua. Doch de Italiaansche regering had liever eenen anderen aartsbisschop en weigert nu aan Mgr Caron den *exequatur*, 't is te zeggen de toelating om gebruik te hebben der kerkgoederen en kerkelijke eigendommen, waarover de Staat, geheel ten onrechte, meent te mogen beschikken.

De Staat stelt dus den nieuwen aartsbisschop in de onmogelijkheid zijn ambt uit te oefenen.

Te dien gevolge heeft de Paus voor onbepaalde tijd verboden in dit aartsbisdom de sacramenten van het vormsel en van het priesterdom toe te dienen en pontificale diensten te doen.

Die aanslag op de rechten van den Paus, is het werk van eenige vrijmetselaars die in de regering nestelen. De regering heeft niets te zien in het bestuur der Kerk. De ware en persoonlijke vrijheid van het hoofd der H. Kerk is een der grondsteenen waarop de Kerk gebouwd is. Zijne rechten mag en zal de Paus door niemand laten inkorten.

De vrijmetselaars van Italië zijn dus geen haar beter dan de onze. Dat zij *vrij* willen leven, 't is hunne zaak. Maar waarom kunnen zij dan een anders *vrijheid* niet eerbiedigen?

Het Centrum, de Duitsche katholieke partij, komt eens te meer te toogen dat het haar op zijne tanden heeft.

Veertig jaren geleden werden de Jezuiten uit het land gesloten. Hunne kloosters mochten zij in Duitschland niet hebben. Toch liet men hen in sommige streken voordrachten houden.

Deze onrechtvaardige wet werd altijd bekampt door het Centrum. In de laatste tijden eischten de katholieken de afschaffing dezer vrijheidlozende wet.

Doch nu komt de Bondsraad beslissen niet alleen de wet te behouden, maar ze zelfs te verscherpen. De Jezuiten mogen in Duitschland mis lezen, hunne eeremis zingen, de sacramenten der stervenden toedienen. Maar alle godsdienstige voordrachten binnen of buiten de kerk, alsook onderricht in de scholen wordt hun verboden.

Deze protestantsche maatregel tegen de vrijheid heeft groote opschudding verwekt onder de 23 miljoen Duitsche katholieken.

Daarmede is het geduld van het Centrum ten einde. Anarchisten, socialisten en goddelozen, die een land ten onder brengen met hunne verderfelijke leerstelsels en ophitsingen, mogen vrij en vrank spreken! En Jezuiten die het volk zedelijk verheffen en verbeteren, die de vaderlandsliefde versterken en op wetenschappelijk gebied zulke beroemde mannen tellen, die moeten zwijgen!

hoe is het mogelijk zoo kleingeestig te zijn?

In den Rijksdag heeft Dr Spahn, namens het Centrum, eene gewichtige verklaring gedaan. « Ingezien de maatregelen tegen de Jezuiten een aanslag zijn tegen de burgerlijke en kerkelijke rechten en vrijheden der Duitsche katholieken, kunnen wij in den Rijkskanseller en in den Bondsraad geen vertrouwen meer stellen. »

De krachtige honding van het Centrum heeft groeten indruk gemaakt in Duitschland, want zonder het Centrum kan de regeering niet vooruit.

ONZE KAMER.

Dinsdag werd voortgedaan aan de interpellatie van Menheer Troclet, over de onlusten te Luik. Minister Berryer zegde ongeveer 't volgende:

a) Als er onlusten zijn, is er altijd een deel volk van rare pluimgagie dat aanstonds meedoet om den boel over hoop te zetten. Dat is altijd zoo geweest, en daarom beschuldigen wij geen deftige of eerlijke werklieden.

b) Dat er onlusten zijn geweest, dat er trams omgeworpen of omgesmeten werden, dat gendarmerie noodig was; dat gendarmen van hun paard gesmeten werden, dat men *geschoten* heeft uit « *La Populaire* » vóór dat de gendarmen schoten, dat alles blijkt, zegt de minister, uit de verslagen van de Luiker-police, van den commissaris, van gemeenteraadsliden en van den burgemeester van Luik. Nu ieder onzer lezers weet wel dat Luik een Cartel-stad is.

Dat menheer Troclet meer dan nie keer onderbrak dat is geen aardigheid; menheer 't Kint had het ongeluk te zeggen dat Troclet alleen de waarheid kent. Dan was 't een spel. Troclet wilde vechten, vechten as je belieft. 't Is dat ze teer vel hebben al die sosen. Van der Velde moest hem bedaren, met te zeggen dat M. 't Kint niets gezegd had dat eenigszins zijn teer vel kon zeer doen.

Het vergunningsrecht is afgeschafte; een nieuwe taks van 10 fr. per Hectoliter alcohol en een taks op de nieuwe herbergen.

De wet werd gestemd door leden van alle partijen, met 92 stemmen en 26 onthoudingen. Wat al domigheden er verteld geweest zijn is ongelooftlijk. En de wet zelf voldoet allerminst de drankbestrijders. Dat is wel zeker; 't geeft voldoening in dien zin dat 't vergunningsrecht valt; maar verders... 't is een plaaster op een houten been. Wie de zaken kent schrijve er eens over.

Kroniek voor Kunst en Kennis.

AYA SOFIA

De gebeurtenissen der laatste weken hebben nog eens aller aandacht getrokken op het oude Byzantium, weleer een middenpunt eener hooge kristene beschaving, sedert ruim vijf eeuwen de heilige stad der Turken.

Een woordje over de beroemde Aya Sofia. In 330 verlegde de eerste kristen keizer Constantijn zijn verblijfplaats van Rome naar Byzantium, dat ter eer van den keizer herdoopt werd met den naam Constantinopel, dit is stad van Constantijn.

De oude stad werd koninklijk herbouwd en ingericht. Talrijke kristen kerken werden gebouwd, onder meer eene prachtige hoofdkerk toegewijd aan den zoon Gods, de Wijsheid des Vaders, in het Grieksche Aya Sofia. Eerst in 360, onder keizers zoon Constantius, was het gebouw voltrokken. Twee maal werd de tempel neergebrand: eerst in 404, toen het volk van Byzantium in oproer samenliep om zijn geliefden patriarch Chrysostomus tegen den keizer te verdedigen; later, in een toevallige stadsbrand, ontstaan in 532.

Te dien tijde regeerde keizer Justiniaan. Hij besloot de verwoeste kerk herop te bouwen met ware Oostersche weelde, volgens de beginselen der byzantijnsche kunst, die alsdan haar hoogsten bloei beleefde.

De Roomsche kunst was vroeger naar Byzantium overgeplant geweest, maar in vreemden grond was de plant ook anders opgewassen. Daarbij, de oude klassieke kunst der Grieken was nog niet uitgestorven, en allerhande bestanddeelen van Aziatische kunstoverlevering waren naar de groote keizerstad overgebracht. Uit dit alles was een eigen en eigenaardige kunst opgebloeid die nu eerst, bij den opbouw der Aya Sofia, haar meesterwerk zou leveren.

Het karakter der byzantijnsche bouwkunst is de koepel of vierkanten of rechthoekigen onderbouw. De Romeinen kenden reeds den koepel, b. v., het Pantheon te Rome; maar hunne koepels rustten op cirkelvormigen muur. Nu zoo'n grondplan strookte niet met de traditioneele schikking der kristene kerk. Ook was de koepel te Rome en in het Westen bijna ongekend. De bazilieken waren niet overweld, de dakbekapping bleef langs hinnen zichtbaar, of was hoogstens met een platte zoldering bekleed.

De byzantijnsche bouwmeesters kwamen er toe het vraagstuk op meer bevredigende wijze op te lossen: tusschen den koepel en zijn rechthoekigen onderbouw brachten ze eene verbinding door driekantige hanggewelven, maar op een rolvormige muur, ketel of trommel geheeten. Dit gaf meer ruimte, grootere slankheid, en maakte een rijke verlichting door vensters mogelijk.

Aan de Aya Sofia werd ruim vijf jaar gearbeid door een tienduizend werklieden. De koepel is 56 meter hoog, het bouwvierkant meet 84 op 76 meter; de bouwmeesters waren Anthemius van Tralles en Isidorus van Mylete. De inwijding geschiedde den 27 December 537. Men verhaalt dat Keizer Justiniaan bij den aanblik van den overrijken tempel uitriep: « Salomon, ik heb u overwonnen. »

En inderdaad de rijkdom der Aya Sofia was zoo groot, dat men de beschrijvingen ervan aan oostersche fabelen ontleend zou denken, waren het geen bewijsstukken van onloochenbaar historisch karakter. De

rijkste heidensche tempels der oudheid hadden hunne kostelijkste marmerzuilen moeten leenen; mozaïeken met schitterende kleuren en fonkelend van goud bedekken de wanden en de hoogste koepelgewelven. Op de vier hanggewelven onder den middenkoepel staan reusachtige cherubijnen afgebeeld die, voor tekening, de klassieke kunstvoorbrengeels evenaren. Het kerkgemeubelte, dat eilaas verdwenen is, overtreft alle verbeelding. Talrijke zilveren lampen verspreiden een tooverachtig licht door het beneden kerkgebouw. Op de marmeren vloer stonden zilveren boomen, met bloemenkelken uit 't zelfde metaal gedreven, waarin nog andere lampen brandden. He hooge koor was van de kerk afgescheiden door eene afsluiting van 12 zuilen met zilver belegd, waartusschen 10 zilveren standbeelden. Het altaar steunde op gouden zuiltjes, en het altaarblad was uit edelsteenen met goud ingezet. De schatkamer bevatte zes duizend gouden kandelaars, zeven gouden kruisen van honderd pond ieder, en ontelbare stukken van waarde. Negen honderd vijftig priesters verrichtten de diensten.

Al die pracht verdween toen de Turken de stad veroverden den 29 Mei 1453. Reeds langen tijd was de Grieksche kerk van de Roomsche moederkerk afgescheurd. Nadat het schisma de kerk van Justiniaan had ontheiligd, kwam de Turk al die prach wegnemen. Het goud en zilver gingen naar de smeltkroes, de heerlijke mozaïeken werden onder eene witte kalklaag weggedoken. De Aya Sofia beleefde droevige dagen... Toen opeens, na vijf eeuwen, mocht men beginnen hopen dat het kruis weedom de halve maan zou vervangen op den grootschen koepel. En nog eens blijkt die hoop verdaagd. Misschien wacht de Voorzienigheid op den terugkeer der afgescheurde Oosterkerk tot Rome, eer zij haar de vreugde verleent het altaar onder dien gouden koepel herop te richten.

Vlaskroniek.

HET VLAS IN RUSLAND

In ons vorig artikel deelden wij de onderwerpen mede der besprekingen en de vrome wenschen van het belangrijk vlascongres dat in 1910 te Moscou gehouden werd.

Maar is het gemakkelijk in congressen en bijeenkomsten te redekavelen en te beweren: « dit moet verbeterd en dat moet veranderd » het is veel moeilijker al die dingen in 't werk te stellen. En dat ondervindt men in Rusland ook. Immers sinds twee jaar is men bezig aan 't werken om al die verbeteringen, op gebied van handel en nijverheid, te verwezenlijken; maar het zal nog lang duren eer men tot de ideale toestanden komt. Herinnert u slechts, liefste lezers, welke moeite het gekost heeft om aan onze vrome landbouwers, hier te lande, de laatste verbeterde machienen op te dringen: dit heeft jaren op jaren geduurd in een beschaafd en klein land als het onze. Daaruit kunt gij opmaken dat het nog lang zal duren eer men aan den Russische landbouwer zal kunnen leeren zijnen vlasteelt beter te verzorgen, zijn vlas beter te roten en te zwingelen en den vlas-handel dergelijk in te richten.

Intusschen nochtans heeft men gedaan wat men kon en reeds van verleden winter heeft men goede uitslagen bekomen. Immers, op het einde van 1911 heeft de Russische Regeering, op aandringen van een komiteit van vlasnijveraars, die goed op de hoogte zijn, in alle steden en dorpen, en aan alle vlaskweekers en kleine makelaars eenen omzendbrief gezonden, waarbij zij ten zeerste aanraade hun vlas niet te vroeg en in geen groote hoeveelheid in eens te verkoopen.

Ook met het begin van dezen winter en van dit verkoopseizoen werd dezelfde raadgeving hernieuwd.

Die aanbeveling is verleden jaar en ook dezen winter goed gevolgd geworden en heeft dan ook bijzonder goede uitslagen opgeleverd: ten gevolge immers van deze tactiek is het Russisch vlas in December 1911 en Januari 1912 veel in prijs gestegen en ook Jezu winter houdt men daardoor de buitengewone duurte van het russisch vlas, goed vol: De omstandigheden ten andere waren daartoe heel voordeel: de groeite van 1910 was mislukt en in 't begin van Oktober en November 1911 waren de spinners zooals altijd, met opzet, terughoudend en gematigd in het koopen, met het gedacht den prijs van het vlas te doen dalen; daarbij, met Januari zijn de havens aan de Baltische Zee, dikwijls toegevrozen, hetgeen den uitvoer van het vlas naar Engeland, Frankrijk en België zeer vermoeilijkt.

En nagenoeg dezelfde omstandigheden hebben wij met het begin van dit verkoopseizoen.

En zoo komt het dat de Russische vlasverkoopers twee jaar naéén de Engelsche, Fransche en Belgische spinners hebben beet gehad: zij hebben hun vlas gehouden zoolang zij konden, tot dat zij zeer winstgevende prijzen bekwamen en de zaak is reeds verleden jaar goed gelukt en belooft evenveel voor dezen winter.

De statistieken van den uitvoer van 1 Okt. 1911 tot 1 Okt. 1912, die wij in onze vlasberichten hebben medegedeeld, hebben ons getoond dat de Deutsche vlaspinnerijen, even goed als op vorige jaren geriefd zijn geweest, terwijl de Engelsche en de Fransche veel minderen voorraad hebben kunnen opdoen.

Aldus is het gekomen, zonder den minsten twijfel, dat Engelsche en Fransche spinners in onze streek al gekocht hebben wat zij konden en zelfs, nadat alles wat van de groeite van 1911 opgekocht was, voor het doorslecht vlas van 1910 nog heel hooge prijzen hebben betaald.

Zij waren verleden winter, bijzonderlijk na nieuwjaar, er toe gedwongen en zij bevinden zich thans weer in dezelfde omstandigheden. De spinnerijen verkeerden dus en verkeerden thans nog in een minder gunstigen toestand dan vroeger, ofschoon zij toch maar weinig te beklagen zijn: er kan immers bij hen geen spraak zijn van verlies, maar enkel van « mindere winst ». Anderzijds hebben zij goed er

voor gezorgd om hun lijnwaad in prijs merklijk te doen stijgen, terwijl zij voor hunne fabriekatie van zoowat overal goede orders hebben ontvangen.

De Lauwwaterroting.

Het schijnt dat onze Kortrijksche Engelschmans van het syndicaat, eenen Turkschen haat dragen tegen het vlas dat geroot is in water hetwelk een weinig warmer is dan gewone zomerwater ! ! ! !

Wij zeggen eenen Turschen haat, en inderdaad hij schijnt zoo vinnig als dezen van de Turken tegen de christenen ! Dat verwondert ons niet ook: die miljoenwinnende spinners kennen wij van overouds. 't Zijn immers dezelfde die overtijd hadden geweld dat onze zwingelaars zich op het molentje bleven afbeulen; 't moest al handmolenvlas zijn, voor die heeren vlaskenners ! Die molen moest met « menschedoom » draaien, en niet met « vierdood » !

Onze eerste vergelijking past niet te kwalijk; de Turken zijn immers ook zulke liefhebbers van den vooruitgang, gelijk onze heeren van 't vlassyndicaat!

Wij beoordeelen hier de lauwwaterroting niet, maar spreken alleen van die dwaze vooringenomenheid en den moedwil van sommige kerels waarvan al de vlaskennis in hunne godmacht steekt, en die zoo geerne onze Leievlasmenschen hier, dom en arm zouden willen houden om zooveel te gemakkelijker hun vlas af te tweefelen.

ISEGHEM

Werkliedenbond. — Algemeene Vergadering van Zondag laatst.

Volk ! meer dan 160 leden. Maar 't was de moeite waard ook. De vergadering duurde van 5 uren tot kwartier voor zeven.

Arthur Darras van Wevelghem sprak ons over het ideaal van den katholieken werkliezenbond. Dat is als katholieken te streven naar lichaamlijke ontwikkeling, verstandelijke, zedelijke ontwikkeling; en deugdelijke kennis van onzen godsdienst. En dat alles zoo klaar, zoo deugdelijk, zoo schoon uiteengezet. Onze vriend mag preusch zijn over zijn voordracht, dat bewijst klaar dat de werkliezen het ver kunnen brengen als ze zich aan studie zetten.

Onze Voorzitter besprak daarna de kwestie van « Minimumloon » voor openbare werken, toonde weer aan hoe nuttig het is voor werkliezen en patroons; en toonde even klaar hoe 't de werkliezen waren die geflopt werden wanneer de gemeenteraadsleden de cijfers verwierpen van 't verbond der vakverenigingen.

Met algemeene goedkeuring werd een dagorde gestemd: te vragen aan den gemeenteraad die cijfers toch te aanvaarden.

Dan sloeg Josef De Gryse op 't aambeeld. Hij had een stormachtigen bijval, maar 't was verdiend. Hij ook sprak over verheffing van de werkliezen, verheffing op alle gebied.

De Eerw. Heer Proost gaf nog een toemaatje; een luimig woord en zette al de leden aan maar hard te werken; ook over de zanggilde had hij het, en zie, seffens waren er een 20tal leden.

Zanggilde van den werkliezenbond. — Zondag 15de December te 6 uren in 't gildhuis. Kennismaking en eerste schikkingen. Alleman op post.

Propagandaclub. — Meer dan 100 man Maandag avond; maar 't was een belangrijke vergadering ook; de militaire kwestie.

't Doel van onze club is: klaar alle zaken uiteendoen die belang opleveren. En onder deze is zeker wel de legerkwestie. Niemand natuurlijk was verplicht daarom van gedacht te veranderen; maar 't loopen zoodanig veel dwaze geruchten; er wordt zooveel verteld dat niet waar is, dat het belangrijk is de zaken te kennen lijk ze zijn. Er was een bespreking naderhand en die wel noodzakelijk was. Iedereen was van gedacht dat 't beter was met een klein leger voort te doen, maar omdat het beter is voor ons, is 't daarom niet beter voor 't land. Dat werd uiteengedaan; en wel begrepen. Bij 't einde van de vergadering, die bijna twee uren duurde, noodigde de E. H. Proost de leden uit ook in even groot getal naar de volgende vergaderingen te komen. — Er is nu ook een eigen bestuur gekozen. Allez vooruit met onze propagandaclub.

Vereeniging Schoenmakers. — 't Schijnt dat er iets niet juist en is met 't nieuw Patroon-Syndicaat en Voorzitter. Hij heeft verleden week met veel beleefdheid den rooden Secretaris en Voorzitter van Brussel op zijn fabriek ontvangen, en geheel zijn richting aan hen getoond, juist zoodaas zijn beste vrienden. 't Moet daar iets achter steken !

De roode leider is toch zeker nooit aan de patroons verkerkt ! In alle geval 't wil iets zeggen.

Schoenmakers, wilt gij er meer over weten, gaat Maandag avond naar de vergadering in het gildhuis, te 7 uren stipt.

Vereeniging Borstelmakers. — Schoone vergadering Dinsdag avond na het werk, waar de onderhandelingen met het Patroons-syndicaat, betreffende het nieuw reglement, goed werden uitgelegd. Ook de noodige Centralisatie goed besproken door Mr A. Verdellen, Voorzitter van het Verbond: Dat zij wat meer lasten, 't is te zeggen een meerderen inleg medebrengt, zal door hare meerdere sterkte genoeg vergoed worden. Nu wordt de weerstandkas en ook de werkloozenkas centraliseerd, hetgeen eene veel meerdere macht geeft.

De voordeelen der Cooperatieven werden er ook besproken en op algemeene goedkeuring onthaald.

Wat voor onze Borstelmakers te betreuren is, die vergadering heeft het bewezen, dat zij te weinig luisteren naar hetgeen wordt gezegd, en dan op het werk komende, leggen zij woorden en zinnen geheel anders uit, en met een weinig opmakerij erbij, geven eenigen dan de domste spreuken en de onnoozelste besluiten.

Borstelmakers, ja, voor u is veel ontwikkeling nodig, opdat gij zouJet klaar zien en klaar verstaan ook. Wie het goed meent, helpt hieraan mede.

GEMEENTERAAD !

Minimumloon. — Nog niet ! Neen, onze stadhuismannen hebben het nog niet afgekregen. 't Moet een lastig stuk zijn om af te werken !

't Heeft verleden Donderdag voor de pinne gekomen. Een brief werd afgelezen gezonden door het Verbond der Christene Vakverenigingen, ook een door den Katholieken Werkliezenbond, de stemming vragende van 't voorstel der christene werkliezen. Van een anderen kant een brief komende van den Katholieken Burgersbond en een van den bond der Bazen-Timmerlieden die vroegen om de overeenkomst, gesloten tusschen de patroons en werkliezen der Bouwnijverheid, in aanmerking te nemen.

Na aflezing, verklaarde de heer burgemeester dat hij er geen bezwaar in zag in 't stemmen van 't voorstel der werkliezen. De oppositie, die zag dat ze zich laatst had verbrand, had dezen keer niets te vertellen, en ze zaten allen op elkaar te zien.

De heer burgemeester legde het voorstel der werkliezen in stemming; Oei ! Wat nu gedaan ? Men moest stemmen. Eindelijk stemden ze toch, en ze stemden... de verdaging ! 't Was ne pak van 't herte !

Is dat toch een kruisweg ? ! — Jammer dat leden der meerderheid voorstelden nog eens naar andere steedjes te gaan zien wat dat ze daar doen.

Alsof Isegheem te vergelijken is met Dixmude, Veurne, Thourout en Thielt, waar noch nijverheid noch handel is, of toch veel min belangrijk.

En zeggen dat we blijven eischen.

Werken Noorderkwartier. — 't Was ook een zage in den Gemeenteraad over de uit te voeren werken. Ze zien en ze weten dat er moet geld zijn om die werken uit te voeren, maar waar en hoe ze 't zullen uithalen wisten ze niet. Een der oppositie-mannen had al gezegd dat alles door d'algemeenheid moest betaald worden; d'andere trokken hierbij aan hunne ooren en wisten niet hoe gedraaid of gekeerd. De Molen was aan 't draaien.

Lasten stemmen, 't is ook zoo lastig, bijzonderlijk voor menschen die peizen dat 't al voor niet ging gedaan worden, en zoo stemmen ze voorstellen die hun naar een onbekende weg leiden.

De heer burgemeester zegde geheel wel dat koken geld kost, en er moet geld gevonden worden. De oppositie doet voorstellen, ze weet zelf niet waar naartoe er mée, en daar, 't kraam staat stille ! Ja, ja, 't moet een oppositie zijn. Dat is alles schoon en zeer schoon en zelf al te schoon; want 't is toch al te belachelijk dat wanneer men te Isegheem over punten van belang moet spreken; wanneer er groote kwesties op handen zijn, men anders niet doen kan dan verdagen ! En dat we daarmée verder kwamen ! Als 't over pijpensteerten of een electrieke lamp is, en dat men vitten kan, vitten dat men 'eukte voelt van voldoening; dan is die oppositie in haar schik en machtig. Als 't over staatsbelangen is, dan is ze daar als 't vijfde wiel aan den wagen; of slechter als een stok in 't wiel. Alles blijft steken of kraakt. En daarmée is Isegheem gered ! Voor die 't wil gelooven !!!

— De maatschappij der gewezen soldaten *De ware Vaderlanders* te Isegheem viert Zondag 15 December hare gedekoreerden van den Fransch-Duitschen oorlog van 1870-71. Om 4 uren op de groote markt, voor het front der maatschappij, plechtige uitreiking der herinneringsmedaliën, door de Heer Burgemeester, vertegenwoordiger des Konings; daarna uitstap in stad. 's Avonds om 7 ure wordt de gedekoreerden een avondmaal aangeboden gevolgd van muziekfeest.

Wij herinneren de leden dat de algemeene verplichtende vergadering om 2 1/2 ure is.

HET BESTIER.

EMELGHEM.

Elk zijne beurt om feest te houden, zeggen onze kerels, en zij hebben gelijk ! Maandag laatst hielden de zangers feest ter eere van St^e Cecilia. Om 8 u. plechtige mis voor de leden der maatschappij, mis voorgezongen door de leden zelf. — 'S noens werd een smakelijk eetmaal opgedischt in de Harmonie. — Menig oud vlaamsch liedje werd voor den dag gehaald en met kunst gezongen. — Een wensch daarbij: Mochten de leden der Maatschappij zich beijveren om liederen zoodaas deze van Pastoor Cuppens, Hulbroek, Ghesquière, enz. — bij ons volk vooren te dragen. Dan zullen onze kerels, nog veel deugdelijk en veredeld werk voor ons volk verrichten !

Ons nieuw Katholiek Muziek komt zijn bestuur te kiezen onder het eerevoorzitterschap van den heer Burgemeester. Maken er deel van de heeren A. Bourgeois en A. Deraedt: ondervoorzitters F. Decaigny; R. Maes; H. Patten; J. Roelens; E. Vanacker en A. Vandoorne. — Maandag vieren de muzikanten voor den eersten keer hunne Ceciliafeest en huldigen hun nieuw bestuur in. Mis om 8 u. 's Noens vriendelijk eetmaal in de Kroone, voor eere- en werkende leden.

Verledene week was 't een waar verzet om de kinderen blij en welgezind uit de school te zien komen met hunnen St-Niklaai, welke beschaafde meesters en meesteressen hun bezorgd hadden, dank aan de milde giften van eenige welhebbende zielen onzer gemeente. 't Is voorwaar een schoon en hoogst aan te prijzen werk alsoo de kleinen zonder onderscheid te doen meedeelen in de blijdschap die op dien dag bij rijke lieden, burgers of werkmanskind dient te heerschen. Daarom ook verdient het werk « De St-Niklaai voor de kinderen » van jaar tot jaar meer belangstelling en milderen onderstand.

Boekennieuws

Een nuttig "BOEKJE,"

Zooeven verscheen de tweede uitgave van *Wenken en Wettelijke Bepalingen ten dienste van Inrichters en Bestuurders van Maatschappelijke werken op den buiten*, door M. E. Vliebergh, hoogleraar te Leuven. (Uitgave van den *Belgischen Boerenbond* — Leuven, 1912. — 74 bdz. — Prijs: fr. 0,75.)

Nu zeg ik aan allen die met maatschappelijke werken op den buiten bemoeid zijn, proosten, voorzitters of bestuurders, zaakvoerders, enz.: ge moet u dat boekje aanschaffen en het aandachtig lezen en herlezen, en het raadplegen in alle gewichtige gevallen en moeilikheden.

In het boekje vindt ge allerlei praktischen raad en nuttige vingerwijzingen, die u, leiders onzer vereenigingen, in staat zullen stellen naar behooren uwe plicht te vervullen. Geen schoolwijsheid of geen nuttelooze bespiegelingen, maar zaken die ge in de werkelijkheid noodig hebt en onmiddellijk toepassen kunt. Zoo klaar en zoo degelijk als het mogelijk is.

Zult ge nu dadelijk dit boekje bestellen, als ge 't nog niet hebt?... En 't ook aandachtig bestudeeren?...

MARKTBERICHTEN.

Vlas.

RUSSISCH VLAS. — Uitvoer van 1 Oct.-12 Dec. 1911.

Vlas: langs de havens 6,339,000 kil.

per spoor 9,255,000

Klodden: langs de havens 1,622,000 kil.

per spoor 213,000

Van 1 Oct. tot 11 Dec. 1912:

Vlas: langs de havens 12,007,000 kil.

per spoor 8,731,000

Klodden: langs de havens 918,000 kil.

per spoor 262,000

De groote vlammarkt van Kronstadt heeft geen plaats dit jaar; zij wordt vervangen door deze van Breslau (Duitsch Silesië).

Prijzen voor Russisch vlas in rijzing te Dundee, Belfast, Rijsel en Gent.

Breslau (Silesië Duitschland) 10 Dec.: Op de jaarlijksche vlammarkt waren veel koopers. Men vond de russische vlassen van mindere hoedanigheid, *terwijl de staten van Belgisch en Hollandsch vlas zeer gewaardeerd werden.* Prijzen 10 % hooger dan verleden jaar.

IERSCH VLAS. — *Belfast*, 7 Dec.: levendige vraag, vooral naar beste soorten; prijzen in rijzing; sommige vlassen verkochten aan 12 schellingen 1/2 de 6 kil. 350 (steen).

VLAS-EN WERKGARENS. — *Belfast*, 7 Dec.: zaken wat levendiger, vraag vooral naar fijne garens. De spinners, met bestellingen overlast, aanveerden moeilijk nieuwe orders.

Rijsel, 11 Dec.: levendige zaken met prijzen in neiging tot rijzen; werkgarens (van klodden) verkopen voor het vreemde aan zeer hoge prijzen, zelfs voor gansch het toekomstig jaar.

LIJNWAAD. — *Belfast*, 7 Dec.: prijzen zeer vast; betere vraag naar fijn lijnwaad aan prijzen in rijzing. Groote bestellingen in smal damast.

Rijsel, 11 Dec.: goede zakengang in alle soorten aan prijzen eerder in rijzing.

Katoen.

Liverpool, 11 Dec.: levering Dec.-Jan. 6.78; Jan.-Febr. 6.76.

Le Havre, 11 Dec.: lev. Dec. 85 fr.; Jan. 84 fr.

New-York, 10 Dec.: fully good fair futures, Nov. 18.10 dollars; Jan. 18.12.

Prijzen overal zeer vast.

Chicoreien.

Gent, 8 Dec. — *Wekelijksch bericht van A. Van Damme.*

Nauwelijks de kaap der likwidatie der Novemberleveringen omgezeild en de markt kwam terug tot den toestand dien vijf vóór 14 dagen vaststelden.

Het geringe aanbod der drooggers was voldoende, in afwezigheid van dringende vraag naar beschikbare waar, om de prijzen terug te brengen tot 13,75 14 fr. levering December, met zeer weinig verhandelings. Het vooruitzicht voor drooggers blijft dus weinig rooskleurig. Levering Januari-Mei werd aangeboden tot 14,75 15 fr., doch koopers aan deze prijzen lieten zich zoeken, daar zij het, tot hier, onnoodig vinden premie te betalen voor latere levering. Groeite 1913 blijft gekwoteerd tot 15,75 fr.

Gent, 6 Dec.: beschikb. 13.50 fr.; nieuwe 14.50.

Rijsel, 5 Dec.: 14 fr. voor beschikbare; 15 fr. voor nieuwe.

Maagdeburg, 9 Dec.: 14 fr. beschikbare; 15.50 fr. nieuwe.

Markt van Rousselare.

Witte tarwe, 100 kil. 20 tot 20.50; roode tarwe, 18.50 tot 19; rogge, 17 tot 18; haver, 21.50 tot 22; boonen, 22.50 tot 23.50; aardappelen, 6.50 tot 7; eieren, 3.90 tot 4.16; chicoreiboonen, oogst 1912, 14 tot 14.75; koolzaadolie, 67; lijnolie, 57.

BURGERSTAND

GEBORNTEN.

Clementine Vanasche, Dolfijnkaal, gehuisvest te Mariakerke. — Elza Helleblock, Tayaertsgat. — Julien Jacquens, Kapelle ter bede. — Margareta Deblock, Zandstraat. — Gustaf Lavaert, Groeninghobeluk. — John Ihaga, Vandenpeereboomlaan. — Suzanna Masselus, Schaekenstraat. — Paula Teirlinck, Vanestensreke. — Noëlla Goetjaer, Sint-Antoniussstraat. — Maria Gaillez, Doornijksteenweg. — Gaston Ameye, gehucht Walle.

STERFGEVALLEN.

Theresia Ruyssen, 72 j. huishoudster, weduwe van Frans Couvreur, Veldstraat. — Emilie Verhelle, 26 j. huishoudster, echtgenote van Theofiel Vanhalst, koer Steyt. — Maria Deltour, 48 j. kloosternon, Groote Kring. — Louis Vancaeynest, 67 j. zonder bedrijf, Recollettenstraat. — Julia Viaene, 12 j. Marckesteenweg. — Louisa Defoort, 48 j. zonder bedrijf, gehucht Sinte-Anna, gehuisvest te Heule. — Michel Vanhaelst, 3 j. kleine Leiestraat, gehuisvest te Gent. — Rosalia Lavens, 71 j. zonder bedrijf, weduwe van Josef Staelens, Sint-Denijsstraat. — Robert Luytte, 1 maand, Herderstraat.

ANSEGHEM.

Geb. — Maria Vanmeirhaeghe, dv. Maurice en Philomena Vervaecke. — Albert en Remi Desloovere, tweeling van Camiel en Euphrasie Stichelbaut. — *Sterfg.* — Amelie Vandenbogaerde, 82 j. weduwe Deseyn.

CUERNE.

Geb. — Arthur Viaene, zv. Julien en Cl. Dewaele. — Palmira Dewitte, dv. Remi en Maria Verhaeghe. — Odila Herremann, dv. Emiel en Emma Loosveldt. — *Sterfg.* — Godelieva Vandenbogaerde, 3 m. — Elvire Decanniere, 45 j.

DEERLIJK.

Geb. — Alice Busschaert, Trompestr. — Camiel Hostyn, Klijtstraat. — Rachel Adams, Kapellestr. — Marie Dhaene, Harelbekestr. — Julie Benoit, Plaats. — *Huw.* — Amedeus Secemder, 23 j. wever en Irma Bulckaen, 20 j. dienstmeid. — *Sterfg.* — Theophilus Demeyer, 42 j. fabriekwerker, echtg. van Philomena Peers, Meulestraat.

DESSELGHEM.

Geb. — Floris Vanhoutte, zv. Aimé en Euphrasie Dewitte. — Floris Steelant, zv. Martin en Maria Harinck. — Rachel Verstichele, dv. Alois en Maria Delcour. — Maurice Nuytens, zv. Remi en Euphrasie Brugge. — André Vanthuyne, zv. Isidore en Rosalie Deloof. — Elzja Meerschman, dv. Adolf en Sophie Deborgraeve. — Juliette Vandenbergh, dv. Achiel en Irma Verduyssen. — Raphaël Bossuyt, zv. Cyriel en Irma D'haens. — *Sterfg.* — Lefcvere, vrouwelijk geslacht.

EMELGHEM.

Geb. — Maria Surmont, dv. Emiel, Princessestr. — *Huw.* — Odiel Verstraete, borstelmaker en Clara Cools, naaister.

HARELBEKE.

Geb. — Maria Quequin, Deerlijkaardeweg. — Gerard Laevens Deerlijkaardeweg. — Magdalena Verduyssen, Molenstr. — Albert Maertens, Deerlijckstr. — Denisa Lecluyse, Kortrijkstr. — Valeer Vanherweghe, Staceghemstr. — Polyxena Veys, Audenaerdestr. — *Sterfg.* — Ernest Devos, 46 j. Noordstr. — Victor Vandenborre, 1 j. Oostwijk. — Leonard Coes, 72 j. gehuisvest te Hulste.

ISEGHEM.

Geb. — Jules Scheldeman, zv. Constant en Maria Kesteloot, Becelaerstr. — Godfried Supply, zv. Ferdinand en Margareta Olivier, Groote Markt. — Germaine Bigler, dv. Charles en Maria Verlinde, Mentenhoek. — Henri Buise, zv. Charles en Maria Vanhalewyn, Kortrijkstr. — Gabriella Labeuue, dv. Constant en Julienne Depreitere, Hondstr. — Anna D'Hondt, dv. Jules en Maria Vandeputte, Krekelsestr. — *Sterfg.* — Rachel Dewaele, 1 m. Meenenstr. — Charles Dermaux, 83 j. echtg. van Lucia Samoy, Krekelsestr. — Constant Devolder, 37 j. echtg. van Mathilde Kouckhuit, Oudmanhuis. — Lucile Waegbeaert, 6 m. Roeselarestr. — Paulus Foucquet, 42 j. echtg. van Louise Vanrobays, Roeselarestr. — Achiel Pardou, 24 j. Roeselarestr.

MOORSELE.

Geb. — Irma Decock, dv. Polidoor en Silvia Samyn. — Michel Dupont, zv. Alfons en Bertha Bynquet. — Leopold Soetaert, zv. Cyriel en Elisa Deruytere. — Maria Demeyere, dv. Theophilus en Elisa Willemyns. — André Lapeire, zv. Leopold en Irma Maschelein. — *Huw.* — Florent Jacobs, 54 j. en Elvire Devaldre, 41 j. — *Sterfg.* — Maria Denys, 32 j. echtg. van Gustaf Vandaele. — Frans Oosterlyncx, 79 j. wed. van Pelagie Vanhaverbeke.

MARKTEN VAN KORTRIJK.

9 Dec. — Witte tarwe, 19-50 tot 20-00 per 100 kilos; roode tarwe, 18-50 tot 19-00; rogge, 18-50 tot 18-50; haver, 21-00 tot 22-00; boonen, 23-00 tot 24-00; witte aardapp., 3-75 tot 4-00; roode aardappels, — tot —; boter, per kilo 3-00 tot 3-20; eieren, de 26, 3-75 tot 4-00.

Koolzaadolie, per 100 kilos, 68-50; lijnzaadolie, 59-00; koolzaad, 34-00; lijnzaad, 30-00; koolzaadkoeien, 13-00 tot 14-00; lijnkoeken, 21-50 tot 22-50; sodanitraat beschikbaar Antwerpen, 27-60; ammoniak-sulfaat, 37-00; suikerrijzen, 13-50 tot 13-75; suikerrijboonen, —.

Veemarkt van 9 December

Getal tekoopgestelde dieren 389. Prijs per kilo levend gewicht.

33 ossen	1 ^{ste} 1-06	2 ^{de} 0-93	3 ^{de} 0-79
132 veerzen	1-08	0-95	0-81
167 koeien	1-05	0-91	0-79
57 stieren	1-03	0-90	0-78

Vleemarkt van 13 December

Stieren	1-36 tot 1-39	Ossen	1-58 tot 1-61
Kalvers	2-08 tot 2-08	Veerzen	1-59 tot 1-62
Nuchtere kalvers	1-85 tot 1-90	Schapen	0-90 tot 1-00
Koeien	1-58 tot 1-60		

Vetmarkt.

Groot vet	0-94 tot 0-97	Niervet	1-41 tot 1-43
Klein vet	0-15 tot 0-20	Schapenvet	0-70 tot 0-80

Het Genoegen te Leven

is aan elkeen verzekerd door eene volmaakte gezondheid.

In zijn klassiek werk over de grondherkomst en de behandeling der plaatselijke ziekten, die in de geneeskundige wereld een voorname plaats inneemt, schrijft dokter Abernethy, raadplegend geneesheer der Koningin Victoria van Engeland:

« Als men er in gelukt is de verschijnselen te doen verdwijnen, die eene storing van de spijsverteringsorganen aankondigen, gebeurt het altoos dat de plaatselijke ziekten, die aan het gebruik van plaatselijke geneeswijzen veerstaan hadden, spoedig verdwijnen, en de zieke heeft altoos, in deze soort gevallen, erkend dat hij bijna oogenblikkelijk een algemeen welzijn waarnaam, die zijne verwondering ten hoogste gaande maakte. »

Dokter Bésuchet, in zijn verslag over maagaandoening, drukt zich als volgt uit: « Alle opstopping is van nadeeligen invloed op de spijsvertering, en de minste storing in de spijsvertering verwekt storingen in al de andere lichaamswerkingen. »

Kliniek van Dr DOYEN, Parijs, 13 Juni 1914
Ziehier meer dan dertig jaar dat ik een der iverigste aanbevelers ben van de Revalenta Du Barry.

Ik raad ze, zonder uitzondering, in al de gevallen aan van maag- of darmaandoeningen, van krimpeling der maagopening in den aanvang, en van spijsverteringsstoringen zoodaas bij de volwassenen als bij de kinderen.

Geen enkel van de sinds het bestaan der Revalenta aanbevolen bloem heeft mij zoo gunstige uitlagen gegeven.

Ik machtig u mijn brief openbaar te maken.

Dr E. Doyen.

(De REVALENTA DU BARRY is bestendig in gebruik in de Engelsche hospitalen sedert 60 jaar.)

Vier maal voedzamer dan het vleesch, zonder te constipieren, bespaart zij nog 50 maal haren prijs in medicijnen. In doozen van fr. 2.50, 4.50, 7.75, of min dan 0.40 per maaltijd.

Verkrijgbaar bij alle goede apothekers en winkeliers: Kortrijk: Hulpliau, apotheker, Leiestraat 36. De Neus, apotheker, Groote Markt, opvolger van Bossaert.

Isegheem: Rodenbach, apotheker. Meenen: Van Ost, apotheker, Groote Markt, Sioen apotheker. Mosroen: F. Verreux, M. de Philemont, Zonder. Roesselare: F. Ameye, apoth. Dubuisson, apoth. Grymonprez, apoth.

KINKHOEST.

Moeders ! Vraagt eens aan M. DESCAMPS-TERRIÈRE, waarmede hij de kinderen van den Kinkhoest genezen heeft ? Hij zal U antwoorden met de **Kinkhoest-It-medic Halewyck**, Apotheker, Groenelmarkt, 6, Oostende. Om u te overtuigen zal *Het Kortrijksche Volk* iedere week een getuifschrift inlaffenchen, en wij zijn zeker dat er in Kortrijk niets meer anders zal gebruikt worden tegen **Kinkhoest, Valling of Bronchiet der Kinderen.**

Mijnheer Halewyck, Apotheker, Oostende. Zijt zoo goed nogmaals uwe uitmuntende kinkhoestremedie te zenden want wij hebben er ons zeer wel mede bevonden, en nu is het voor iemand mijner vrienden. Beste groeten en duizendmaal dank.

GUSTAAF MOTTON-MORYSSE, bakker, Spiestraat, 3, Wervick.

De wereldberoemde **Kinkhoest-It-medic Halewyck** kan men bekomen te Kortrijk bij de Apothekers DESCAMPS-TERRIÈRE, Steenpoort, 8; HULPLIAU, Leiestraat, en IMPE, Groote Markt, en in alle goede Apotheken. Prijs der volledige remedie: fr. 3.50; Sirop alleen: 2 franken; men moet in het begin, om de genezing te bekomen, de volledige remedie vragen.

PETIT-BEURRE PAREIN

TANDEN

M. en Mme Maurice Meier, chirurgijns-tandmeesters-specialisten, 2, hoek der Moskroenstraat, huis met koetsport (bij het gevang), Kortrijk, zijn alle dagen te raadplegen van 9 ure tot 's middags en van 2 tot 5 ure, uitgenomen op Zon- en feestdagen, voor alle ziekten van den mond en der tanden. — Kunststanden van af 5 fr. Volledige gebijten van af 100 fr. en daarboven, gewaarborgd voor het leven.

HET VRAAGSTUK DER BALKANS

Geheel de Europeesche buitenlandsche politieke wereld is nu bezig met het groot vraagstuk van den dag : het vraagstuk der Balkans.

Gezeten rond de groene tafel, zullen de afgezanten van Turkije en van de vier Balkanstaten raad slaan om tot eene overeenkomst te geraken. Engeland stelde bereidwillig ter hunne beschikking het koninklijk paleis te St. James.

De wegen rond Constantinopelen. — Wagens der vluchtelingen.

ook hunne afgezanten naar Londen om onder malkander den toestand te bespreken en alzoo gemakkelijker tot eene eensgezinde oplossing te geraken.

In de Engelsche Kamers verwelkomde de eerste minister al deze afgezanten.

Hij bekende dat de Europeesche toestand in de laatste tijden zeer wikkellachtig en veranderlijk was en dat hij tegenwoordig nog duister is.

Alhoewel al de mogendheden vooruit komen met den vredetakt in de hand en bij geheele mondsvollen hunne vredelievende inzichten uitspreken, toch blijft er angst en vrees drijven in de lucht.

Men hoopt eenen goeden uitslag, maar alle ongerustheid kan men niet van kante laten. Men staat immers voor het onbekende en eene enkele sperke vuur kan een grooten brand verwekken.

Alle oogen zijn nu gericht op Londen.

De Grieken alleen voeren voort den oorlog en bezetten de eilanden der Egeïsche zee.

De taak der afgezanten zal lastig zijn, want de hedendaagsche buitenlandsche staatkunde, met al hare verbonden, is zoodanig ingericht dat iedereen zijn woord wil meespreken.

Eerst moeten de Balkanstaten onder malkander de zaken schikken.

Dan valt er overeenkomst te sluiten met de Turken.

Eindelijk zullen de mogendheden hunnen haak er in slaan en 't zeil. Zij zenden eenkomst goed of kwaadkeuren.

De Europeesche mogendheden houden een oog in 't zeil. Zij zenden

tus : doen we dit... helaas, hoe ver zijn we er nog van !... Tot herstelling der economische of huishoudelijke betrekkingen in Christus : doen we dit ook; en werken we uit al onze kracht mee !... Geen dubben of aarzelen ; geen onderscheiden of deelen ! Neen ! volop aannemen wat de Paus ons voorhoudt. En vol op uitvoeren !... Zoo gaan we terug tot het rijk van vrede op de wereld : tot het rijk van orde, van evenwicht en grootheid.

c) In 't bijzonder, ons Vlaamsche Volk moeten we groot maken. Groot maken, in eigen wezen.

Waarom hier den leugen verdragen, zoo wij hem elders verwerpen ?... God heeft ons volk Vlaamsch laten zijn : waarom zouden wij dat wezen verwerpen ?... Uit gemakzucht, uit baatzucht, uit ijdelheid ?... Maar, zoo ge aldus redeneert dat men vrij verwerpen mag al wat het gemak of de bate of de ijdelheid schaadt : dan moogt ge gerust, met uw Vlaamsch wezen, ook uw christen wezen wegwerpen.

Doch, neen niet waar ! Noch het eene noch het andere mag weg. Het eene en het andere moet zorgvuldiger bewaard, krachtadiger uitgesproken.

Welaan dan ! Wezen wij eens Vlaamsch in onze huisgezinnen, dwarsdoor Vlaamsch ! Geen Fransch als voertaal in den huiskring ! Geen verbastering, vrouwen en mannen in Vlaanderen, van u zelf en van uwe lieve kinderen.

Wezen wij Vlaamsch in ons onderwijs ! Leeren wij wel Fransch ja op onze scholen. Maar de geest en de voertaal wezen er Vlaamsch.

Weest Vlaamsch ook, in uwe reizen naar Brugge of Brussel, vertegenwoordigers van het Vlaamsche Volk : spreek er Vlaamsch, heusch en beleefd, beschaafd en bezorgd : maar krachtadig, onwrikbaar.

Weest Vlaamsch, kunstenaars, wetenschapsmensen ; mannen en vrouwen uit allen stand.

En eischt, eischt, eischt, dat het Vlaamsch zij in Vlaanderen. Fransch mag men kennen. **Vlaming moet men zijn : altijd, overal !**

En zoo in alles dus moeten we zijn : mannen, vrouwen uit één stuk !

Belgie te komen om vlaamsche landbouwers naar Montana te brengen. Hij trekt hem die boeren aan, omdat hij weet, door ondervinding, dat er vele van hen bedrogen worden door landverkoopers, die hun

De kathedrale in opbouw zijnde te Helena.

gemeene land aanbieden en ze zenden naar streken zonder kerk of kluis, waar dat zij in groot gevaar zijn hun geloof te verliezen. Hij is ten volle overtuigd dat er in Montana nu eene buitengewone gelegenheid is voor neerstige, matige, spaarzame landbouwers, van wat geld voorzien, om in korte jaren eigenaars te worden van groote beste hofsteden. Hij zelf heeft geen land te koop, noch heeft geen geldelijk belang in de zaak. Maar hij weet wel dat hij de Katholieke Kerk zal versterken in zijn bisdom met eene voorspoedige christene kolonie te stichten. Dat is het eenige inzicht dat hij beoogt met die zaak.

Die er wilt naartoe gaan heeft geld noodig voor :

1. Reiskosten, omtrent 550 fr. per man.
2. Eerste betaling op het land.
3. Om een huizeken te bouwen, een koppel peerden, landbouwalam en zaad te koopen.
4. Genoeg om voort te leven tot den eersten oogst.

De eerste en volgende oogsten zullen meer dan genoegzaam zijn voor onderhoud en jaarlijksche betalingen.

Die wil grondeigenaar worden in Amerika mag

vertrekken met Mgr. en andere die alreeds eene plaats besproken hebben, den eersten van Juni.

Land is er te koop in hoeveelheden van 16 hectaren, 32, 48 en 64. Geen gezonder luchtgesteltnis dan Montana. Ook te bemerken met dat het land nog al de vruchtbaarheid heeft welke de Schepper het ge-

GOMAR CHRISTIAENS, van Waereghem, een der boeren van de Vlaamsche Kolonie. Hij staat daar in een stuk haver, op het Valierland, waar de kolonie gelegen is

geven heeft, en dat de landbouwer, voor jaren lang, op geene meststoffen te peizen heeft.

Indien zij verdere inlichtingen daarover begeert, kan men Mgr. De Brabandere schrijven of spreken :

Te Kortrijk, 's Maandags van 2 1/2 tot 4 uren, ten huize van M. Jules Boone-De Brabandere, Savarystraat, 17, tegenover het gevang.

Te Desselghem, 's Woensdags, bij M. Emiel De Brabandere, brouwer op de plaatse.

of reeds liggen zij in het hospitaal. Geraken zij genezen, zij liggen algauw in herbergen en in gezelschappen die hun niet dienen. Veroveren zij in graad, zij liggen gansche dagen aan « table d'hôte » en in koffiehuzen. Passen zij niet beter op en vereten, verdrinken, verspelen zij hun geld, zij liggen algauw op straat ; ja spelen zij wat stijf met hunne gezondheid, zij verliezen er vroegtijdig het leven bij en wel dertig of veertig jaar te vroeg liggen zij op het kerkhof.

Daarom liggen de soldaten.

En waarom zegt men dat de pastoors staan ?

Van de priesters die op eene parochie aangesteld worden, zegt men dat zij staan, omdat het hun de moeite niet waard is van neder te zitten. Immers zij zijn nooit geen uur gerust van niet te moeten ver- trekken, tot aan het ander einde van hun bisdom. Ja, hoe langer zij op eene plaatse staan, hoe meer zij zich mogen verwachten aan eene verandering.

Indien zij nederzaten of nederlagen, dat wil zeggen indien zij maatregelen hadden genomen, om voortaan te blijven waar zij zijn, het ware hun te lastig van te verhuizen en hun opvolger zou aan hunne deure kloppen eer zij zelve reisvaardig zijn.

Daarom staan de pastoors om gereed te zijn om elders te gaan staan.

En nu waarom zitten de gevangenen ?

Deze zitten gewoonlijk omdat hun gevang niet hoog genoeg is om er in rechte te staan en dat de vloer te vóchtig is om er plat op te liggen.

Maar de gevangenen zitten om een ander reden, die is dat zij luiards zijn, die meer houden van zitten dan van staan, ja die door luiheid tot het kot gekomen zijn, want lediggang leidt naar 't gevang.

(L. VAN HAECKE).

UIT ÉÉN STUK.

Niets haten we meer dan halfheid !... Halfheid in het christen-zijn ; halfheid in het mensch-zijn ; halfheid in het vlaming-zijn ; halfheid in om 't even wat. Wat men is, moet men zijn, geheel en gansch, of men is het niet : men schijnt het slechts te zijn. En... « schijn bedriegt »... « gebaren is niet goed » zegt het spreekwoord. Gelukkig

I.

De tijd der halfheid

loopt stilaan op zijn laatste beenen. Zóó was het niet vóór weinige jaren... Een tijd was er immers, toen iedereen die iets of wat was ; die, over om 't even wat een uitgesproken gedacht had, onverbiddelijk van kant werd gezet... als revolutionnair. Die 't christen leven dwarsdoor wilden doorvoeren, in politiek, in economie, zoowel als in 't bijzonder leven, waren onnoozelaars, maar goed om in een klooster te worden opgesloten : in 't openbaar leven toch was zoo'n gedachte van volledig uitgebreid-toegepast christendom niet op haar plaats !...

Een tijd was er, toen al wat Vlaming was, uitgekreten werd als : Flamendiant, als schooier, als derviche hurleur, als halfzotte simpelaar. Wel, wel ! Vlaamsch in 't openbaar leven : in de wetenschap, in de Kamers, in het leger, voor 't gerecht : maar waart ge nu eens geheel en gansch onnoozel zulke dingen al ware 't ook maar te durven droomen, verre van te durven eischen ?... Wel, wel, gij nuchter kieken...

Er was een tijd, toen alleen het geld den man maakte. Wie rijk was, moest aan 't hoofd staan van alles ; was vanzelf « treffelijk ». « De treffelijke » zijn nu ook, nog in sommige plaatsen, uitsluitend : de rijken, de welhebenden. Maar sedert enkele jaren is dit alles reeds veel veranderd.

En nog moet het meer veranderen.

II.

Uit één stuk !

Uit één stuk moeten we worden, allen.

A) Wat deugt moet gelden. De werklidenstand, zoowel als de andere standen, als hij maar is wat hij zijn moet, moet gelden benevens en even goed als de anderen.

Niet als een wezenloos iets. Niet als iets dat men mengelt en oplost in de andere standen, opdat men niet meer wete wat het is. Neen !... Als iets dat klaar is uitgesproken. Als iets dat is, wat het is : dus, simpel weg, als stand zonder meer, als werklidenstand.

Er zijn er nog altijd die dit niet willen erkennen. Die door alle soorten van truckskes, die opkomst der werkliden als stand willen verijdelen. Wat denken zij wel : met zulk kleutergoed een stroom te dammen ?... De volksstroom zal zijn wegen gaan ! En wie hem wil tegenhouden, zal er door overkletst worden. Dat men dus bijtijds zorgte weg te zijn.

Integendeel... in plaats van dien volksstroom te willen dammen, dat men hem trachte in het wijde bed van orde en vrede te leiden en te houden. Dat men het volk dus meehelpe voor zijne ontwikkeling : meehelpe aan het opwekken en opleiden van zijn vakbekwaamheid en vakbewustheid ; van zijn standsbewustheid. En dat men het helpe, om de groote zending, die het in zijne verschillende vakkorpsen, en als stand te vervullen heeft, waardiglijk te vervullen.

Met dezelfde kracht moet ook voor de organisatie en ontwikkeling en algeheele grootmaking der andere standen worden gewerkt.

B) Wie christen is, zij het geheel en gansch.

Ons bijzonder leven, eerst en vooral, moet weer dooraderd zijn van christelijkheid. We leven in de bovennatuurlijke orde. Dus, moeten we, om geen vloek te zijn tegen die orde, leven in staat van gratie ; leven uit geloof ; leven vol hoop in het ander leven ; leven uit liefde : uit liefde tot God, en... tot ons zelve niet alleen, maar ook van den naaste.

Dicht moeten wij aangesloten zijn bij de Kerk : luisteren naar hare uitspraken, om 't even op welk gebied ; meelevens met haren eeredienst ; haar ter zijde staan en verdedigen.

Wel ! de stem van de Pauzen heeft in de laatste tiental jaren weerklonken, om ons op te roepen tot : herstelling van ons zelve in Christus : doen we dit !... Tot herstelling van de staatsgemeenschap in Chris-

Mijnheer Van Haecke was een klare, scherpe geest, die in allerhoogste mate de wondere gaven bezat den lustigen kant van het leven af te kijken en met verbazende kunstveerdigheid en scherpzinnigheid af te schilderen.

Uit onze West-Vlaamsche Schrijvers.

« Ik geloof waarlijk dat de kunstveerdigheid de West-Vlamingen in 't bloed zit. Kom ik een West-Vlaming tegen, ik vind in hem eene kunstenaarsziel ! »

Zoo sprak onlangs een Brabander die, aangetrokken door de namen van Gezelle, Verriest, Streuvels en anderen, West-Vlaanderen nader leerde kennen, genoegen en kunstgenot vond in den eigen draai, de eigene snede, de eigene frischheid die roert en leeft in de ziel, in den mond en in de kunst van West-Vlaanderen.

In de West-Vlaamsche schriften schuilen alhier, aldaar nog schoone, kwiklevende bladzijden, somtijds kleine meesterstukken, verdoken gelijk bloemekens langs eenen gerskant.

Als het past zullen wij van tijd tot tijd gaan zanten op dien West-Vlaamschen akker, eenige dier schrijvers en schriften opdelen uit het verleden en uit de vergetelheid, tot nut ende genoegen onzer lezers.

Wij beginnen met een schrijver die pas eenige weken, den 25 Oktober ll., te Brugge overleed in den gezegenden ouderdom van 83 jaren : den zeer eerwerden heer

Kanonik Lodewijk Van Haecke

1829-1912

Alwie de Heilig Bloed-processie van Brugge zag, kent Menère Van Haecke, zoo de Bruggelingen zeggen. Zulk een schoonen, fijnen, sneeuwvitten kroezelkop slaat prente in den geest en vergeet men nooit meer.

Hij was kapelaan der Heilig Bloedkapel en toen hij stierf bewende iedereen het verdwijnen van dien volksbeminden, heiligen priester die door woord en schrift zooveel vreugde en levensblijheid had laten nederdruppelen in het hert zijner taalgenooten.

In fijne spreuken, lustige zeggels, woordenspielen, rake antwoorden, eigenaardige vertellingen was hij een onvergelykbare en onbetaalbare meester. Zijne

ISWAEEL BEY

Voorzitter van het voorloopig bestuur van Albanië.

Albanië, een gedeelte van Tursch Europa, komt zich in te richten als onafhankelijke Staat. Een voorloopig bestuur werd aangesteld in afwachting dat men dezen staat als koninkrijk of vorstendom inrichtte.

VLAAMSCHE KOLONIE in Montana,

onder de bescherming van Mgr. John P. Caroll, Bisschop van Helena, Montana.

Uitmennende vruchtbaar land, aan 527 frank per hectare, verdeeld in vijftien jaarlijksche betalingen.

Z. D. H. Mgr JOHN P. CARROLL D. D., bisschop van Helena, Montana, in de Vereenigde Staten van Amerika, heeft Mgr. De Brabandere belast naar

lustige, fijngesponnen zetten en woorden waren mondsgemeen door geheel Vlaamsch Belgenland en iedereen kent een historieken « op zijn Van Haecke's. »

Als schrijver staat hij ook gekend. In alle boekeringen vindt men zijne *Godelieve van Ghistel*.

Hij schreef nog een Handboek van Poperinghe, O. L. V. van Assebrouck, de geschiedenis van het Heilig Bloed en andere schriften.

In de jaren zestig stichtte hij een maandblad *De Zeesterre*. Zijn doel was « iets te schrijven voor de kinders dat ze kunnen wegdragen of geerne lezen. »

Uit de *Zeesterre* van 1862 knippen wij een uittreksel :

Zitten, Staan en Liggen.

In het gevang zijn, heet men zitten ; pastoor zijn op eene parochie heet men staan en soldaat zijn in eene stad, heet men liggen. Van waar mag die driedubbele spreekwijze komen ? Immers, er moet een reden van bestaan zijn. Laten wij zien.

De Soldaten die liggen om twee redens. Ten eerste omdat het gemakkelijk is en ten tweede omdat er dan geen nood voor hen is van omverre geschoten te worden.

Zij liggen, want beters hebben zij niet te doen in ons veezaam Belgenland. De wapenoefeningen en de schuifschietingen worden verricht door de burgerwacht en de soldaten hebben geen ander werk dan alle maande nieuwe uniforms aan te passen en te onderzoeken wat zij zullen doen met hunne oude die nog nieuw zijn.

Gebrek aan oorlog en aan bezigheden maken dat de soldaten altijd liggen.

Alzoo zijn zij nauwelijks twee maanden in dienst

KEIZER WILLEM II OP JACHT.

Dezer dagen was Keizer Willem II uitgenoodigd door M. von Schaumburg Lippe, op eene groote jachtpartij. Bovenstaande plaat toont den Keizer (links). Vóór zijne voeten ligt een prachtigen hert dat hij nedergeveld heeft.

ZEDELIJKE ONTWIKKELING

Verleden week ontmoet ik een vriend, een neringdoener. Een ouden vriend, en goed katholiek. Maar... 'k kreeg een borsteling van belang. 't Gaat toch een beetje ver ziet ge, 't is nu maar alles voor 't werkvolk, altijd maar door voor 't werkvolk, alles maar voor de **stoffelijke** verbetering van zijn positie, maar er wordt bij mijn wete niemendal gedaan voor de zedelijke ontwikkeling van den werkmán. De oude deugden, huiselijkheid, matigheid, eerlijkheid, eerbied voor 't gezag — 't valt alles brokken van een, en gij, mannen van den stoffelijken vooruitgang, gij schijnt dat alles niet te zien. De burgerij, weet ge, bezit die deugden; — en de zedelijke waarde van een mensch en van een stand is toch wel van tel zaker ook in onze dagen?

— Ge ziet het ei! een beschuldiging in regel.

Maar wanneer ik dan zoo simpeltjes weg aan mijn vriend vroeg « Hebt gij aleens wel eenige uurtjes besteed om den tegenwoordigen toestand van de werklieden te bestudeeren? » dan stond mijn zegsman een minuutje te peizen of hij ja of neen moest antwoorden. Want 't was alle twee rischierlijk.

Want — benevens dat men altijd een balke of een poutrelle zal zien in 't oog van den buurman, is het nog altijd waar dat we de balken niet zullen zien in onze oogen, al waren ze dubbel dik en lang; — is het daarbij volstrekt valsche te oordeelen dat wij de zedelijke ontwikkeling van ons volk, op het achterplan schuiven, tot dat we ne keer meer tijd hebben. — Daar is niets van.

En wie niet ziet dat ieder verbetering op stoffelijk gebied ook een verbetering op zedelijk gebied **mogelijk** maakt; die heeft in waarheid geen reden om met zijn gezicht te boffen; die heeft een bril noodig. Want zegt, wat moet er geworden van een jongen van twaalf of dertien jaar die op een werkwinkel of vooral op een fabriek komt, tusschen andere en grooter jongelingen, in aanraking komt met fabriekwerkers?

Die jongen gaat daar naartoe om erwat te verdienen. Zoo een burger zijn kinders in dezelfde voorwaarden een ambacht laten leeren? Vele moeders verzuchten als hun kinders zoo uit huis gaan omdat vader drinkt, of omdat de hoop te groot is, omdat er te veel mondjes en maagskens moeten gevuld worden?

Wij zeggen het zelf zoo dikwijls wanneer we die kinderen naar de fabriek zien trekken: « Nog een

ongelukkige te weeg ». En gaat eens zien 's avonds als de fabriek-schouwen toeten en 't volk uitgelaten wordt, — uitgelaten! En dat zijn onze huismoeders voor morgen! En hoeveel katholieken zijn er die ooit hebben gedacht dat zij verantwoordelijkheid droegen tegenover de ouders van die kinderen en jonge dochters? Hoeveel katholieke patroons hebben er naa gestreefd zooveel mogelijk vrouwenarbeid op de fabriek te bestrijden?

Spreken we maar over deugd en deugden. Ik hoorde eens een ontzettende spreuk: In den dag werken als de beesten en 's avonds ons verzetten lijk de beesten.

En daarom is 't dat we ons voortdurend met de stoffelijke belangen van den arbeider bekommeren.

Geen kinderen in de fabriek maar in de school.

Eens we de jongelingen in deugd kunnen bewaren, een beter opvoeding kunnen geven en meer ontwikkeling; eens we daar zullen zijn, zullen die eerlijke deugden ook wel bloeien, maar zoolang de stam doodgestampt wordt, kan geen bloem er op staan.

En 't allereerste, weet ge wat het is?

« **Een zekere welstand is noodig opdat de mensch zedelijk goed zij.** » Wie zegde dat? — Leo XIII in zijn wereldbrief. 't Woord van Gods stadhouder faalt niet. « Predikt het Evangelie niet aan uitgehongerde magen, men zal naar u niet luisteren, zoo spreekt de aartsbisschop van St-Paul.

« Spreek niet te veel over deugd, tenzij de deugd eerst mogelijk geworden is in het midden waar de werkmán leeft. »

We vinden er engels en helden onder, 't is waar! Maar dat juist bevestigt de regel.

We zien, gevoelen 't, en lijden er onder, onder de hachelijke toestanden waarin vele arbeiders leven; maar 't moet er ook eens uit: We moesten *allen* verwonderd zijn dat onze werklieden niet duizendmalen slechter zijn.

Halve middels maken de pijn verdraaglijker mischien, maar genezen de wonde niet.

De zedelijke belangen zitten vast aan de stoffelijke belangen onzer arbeiders. « Een zekere welstand is vereischt opdat de mensch zedelijk goed zij. »

Of mijn vriend mij nu verstaat weet ik niet; althans kunnen vele vrienden uit den middenstand en den hooger stand daar eens op nadenken.

Zeker **Plichtsbetrachting** is er noodig bij de werklieden. **Matigheid** is broodnoodig bij de werklieden; en ze weten dat; en wij zeggen hun dat en wij herhalen hun dat. En mag het hier niet eens gezegd dat onder de voormannen, onder de priesters,

er reeds meer dan een is die aan zijn arbeiders het voorbeeld geeft van geheel-onthouding? En zou er iemand durven beweren dat diegenen die met die geheel-onthouding spotten, dat het werklieden zijn?

En mochten ten slotte onze katholieke middenstanders eens inzien dat ook zij niet alleen kunnen mee helpen aan de zedelijke ontwikkeling van ons volk, maar dat ze **moeten**; en dat op twee wijzen, met fatsoenlijk loon uit te betalen, en met bekommerd te zijn met de zedelijkheid op hun fabrieken en winkels. **Dat heb ik te zeggen aan mijn vriend.**

VAN HIER EN ELDERS.

In 1911 waren er, in Portugal, 58.000 uitwijkingen geweest, in de 6 eerste maanden van het loopend jaar boven de 80.000. De pest is in 't land niet, maar de framaçonsche republiek.

't Was Dinsdag, 10 December, 47 jaar dat koning Leopold I stierf op het kasteel van Laeken.

François Waterchot van Dampremy, dronken zijnde, heeft ruzie gezocht tegen 'nen anderen drinkbroer. Deze heeft hem verscheidene gevaarlijke messteken toegebracht. Altijd 't zelfde: dronken zijn!

De Deutsche rente is merkkelijk afgeslagen. De minister van geldwezen bestudeert middels om ze op te jagen.

Zekere Coorevits, mijnwerker, viel te Forchies van den tram en is dood. Hij had geleund gestaan tegen de portiere, die kwalijk toe was.

De Belgische automobielfabrieken hebben het verleden dienstjaar schoon geld gewonnen. De vooruitzichten voor 1913 zijn gunstig.

Schrikkelijke schaarschheid van kolen in Rusland, omdat er zoo buitengewoon groote hoeveelheden naar den vreemde gezonden werden in het begin van den Turkschen oorlog.

De wereld is een hooihopper, peizen de Grieken, en ze trekken aan den Turk, terwijl hunne bondgenooten stille liggen.

Ida de Kerckove d'Exaerde, meter van den gouverneur van Oost-Vlaanderen is op haar 100 gegaan. Lijk een braaf mensch heeft zij eene plechtige mis doen zingen om God te bedanken en brood gedeeld aan de armen. Zij is jonge dochter en woont te Nevele.

Er zijn wolven verschenen in de bosschen der kanten van Sedan en Bouillon. 't Is tien jaar dat er geene van die bloedhuiden meer liepen in die streek.

Een smid viel 's avonds al naar huis gaan, te Brecht, in eenen slijkgracht, gerocht er niet uit en stierf van de koude. Hij was 29 jaar en had eene vrouw en 5 kinders.

De financiën van Japan staan niet goed, de schuld is te aanzienlijk en 't volk te hooge belast. Naar men verzekert is het staatsbestuur besloten alle onnoodige uitgaven af te schaffen, de begrotingen te verminderen en het min op soldaterij te houden. Zou het waar zijn?

De katoenogst is wonder gelukt in Braziliën, de koffij heeft min van de vorst geleden dan gevreesd was.

De Argentijnsche Republiek heeft een goed boerejaar. Tarwe, haver, lijnzaad zijn gelukt, de vee-kweek gaat wel. Argentina komt rijk.

De pastoor van Petit-Palais, departement Gironde, was beticht van erge zaken. Aangehouden, werd hij gekoerd en gebonden, als ware hij Cartouche geweest of Baekelant, naar Libourne geleid en van daar naar het gevang van Bordeaux. Zijne onschuld is thans gebleken. Spijts de werking zijner vijanden

werd hij vrijgesproken tweemaal in 8 dagen, en is weder op zijne parochie.

Vader Dinnerach van Toerkonjen heeft 23 kinders. Wij wenschen hem geluk met zijn schoon huisgezin. Hij is Vlaming van geboorte en oud Belgisch soldaat van 1870.

Het peerdijzer werd in den tijd aanzien als een voorbehoedmiddel tegen ziekte en betoovering. Men hong het buiten aan huizen en stallen. Dat gebruik bestaat nog in Noord-Amerika en sommige streken van Italie.

Volgens Dr De Surmont sterven er in Frankrijk jaarlijks ongeveer 88.000 kinders beneden de oude van een jaar.

De tering rukt jaarlijks in Frankrijk rond de 85.000 volwassenen uit het lever.

De Fransche Republiek moet in het begin van 1913 een nieuwen voorzitter kiezen. De tijd van M. Fallières is uit. Hij is het postje moede en men is hem moede.

In België zijn alle de politieke en maatschappelijke voormannen der katholieke partij niet alleen kloeke karakters, maar tevens voorbeeldige christenen, bij wien het beleven van den godsdienst op den voorgrond staat.

Engelsche bladen bespreken de vraag, of de protestantsche dominés niet goed zouden doen met niet te trouwen. Onder de Ritualisten zijn velen voorstanders van het celibaat der dominés.

IN DEN TREIN

In den trein, vooral in tweede klasse, zitten heeren: dikke heeren, dunne heeren, met of zonder neusnipper, knevel of wat weet ik. En allen lezen gazetten. De meesten lezen slechte gazetten: liberale Fransche gazetten. En onder deze lezers van Fransche liberale gazetten, zijn de eenen... katholieken, of toch... christene menschen, (!) de anderen gepatenteerde geuzen. De eenen lezen die gazetten, wel zeker, omdat ze geuz zijn; de anderen omdat ze ook eens willen weten wat de tegenpartij zegt; of uit menschelijk opzicht; of, omdat ze, wel ja, waarlijk peizen dat ze groot doen, met zulke bladen te lezen. Och arme!

I.

Onnoozelaars, gaaien zijn die katholieken,

die zoo slechte bladen koopen en lezen. Eerst en vooral, omdat ze die bladen **geldelijk** ondersteunen; ten tweede, omdat ze die bladen, en de liberale gedachten **zedelijk** ondersteunen met ze zoo altijd, in 't publiek, uit te stallen; eindelijk, omdat ze doorgaans niet bestand zijn te weerstaan, geheel en gansch, aan den invloed dier slechte gedachten. Die het meest meenen er tegen opgewassen te zijn, zijn het doorgaans het minst. Laten zij, wier beroep het is, u inlichten nopens de denkwijze der tegenstrevers; en zij ook alleen hunne bladen lezen.

II.

Gaaien zijn ook de geuzen

lezers der bedoelde bladen. Immers, dag aan dag verguizen deze bladen godsdienst en zedeleer. Maar neem eens den godsdienst weg; neem eens dat er geen God bestaat, zooals zij het schrijven en zouden wenschen: maar, gelijk wie mag moordenaar zijn, en ge hebt geen anderen grond dan de brutale macht om hem te veroordeelen!... En rechtuit, zoo er geen God en geen ander leven bestaat, heeft de arme dompelaar geen gelijk den rijken genieter, zoo hij het ongestraft kan doen, zijn genotmiddelen uit de hand te rukken, en zelf te genieten, zooveel hij kan, binst den korten tijd dat hij op de wereld is? Heel zeker.

Die slechte bladen breken dus den grondslag af van alle ware orde. Daarom! weg ernaer.

BEDIENDE

Amerikaansche C^o vraagt bediende van 22 tot 30 jaar oud, goede houding en beste getuisschriften. — Bij voorkeur dactylograf. — Gewin 300 à 400 fr. per maand.

Zich aanbieden op Dinsdag 17 December, tusschen 11 1/2 en 1 uur, in het *Hôtel du Diamer*, Grootte Markt, Kortrijk, kamer n° 6.

In volle vertrouwen en goedkoop verkopen doet wel verkopen. Daarom voor uwe Pelsen (FOURRUREN) begeeft u

AU LION D'AFRIQUE bij de **Gezusters EECKHOUT** Wijngaardstraat, 25

KORTRIJK, dicht de nieuwe Koelmarkt.

Het bijzonderste gekend voor het maken, veranderen en herstellen der FOURRUREN. — *Alles wordt ten huize gemaakt.*

Men kan er de beestjes uitkiezen en doen maken op kommande, volgens overeenkomst van prijs.

Wacht u van *geverde vellen* imitatie want zonder ware kennis is het bijna onmogelijk er een verschil in te maken.

Men kan er ook alle slach van *natuurlijke en geverde Beestjes* bekomen, voor het vervaardigen van alle slach van *Boas, Moffels*, enz. Bijzondere keus van *Astrakan, pates d'Astrakan, Mongolie, Petit-gris, Schungs, Loutre, Hermine, Chinchilla*; echte en geverde *Martres de France* en *Martres de Prusse*.

Daarbij *Oogskens, Forms, Kettingen, Flochen*, alsook alles wat den vellenhandel aangaat. Bijzondere keus van *alle slach van Steerten*.

Kuisschen, ontvetting en bewaring der Fourruren aan genadige prijzen.

GOEDE REIZIGER

op commissie wordt aanstonds gevraagd voor welgekend huis. — Zeer winstgevende positie.

Zich *schriftelijk* aanbieden binnen de 8 dagen ten burele van *Het Kortrijksche Volk*, onder de letters R. C.

Aanstonds te Huren

STAD KORTRIJK, SINT-ROCHUSLAAN

Drie schoone en groote **Woonhuizen** met drie stagien, groote kelders en hoven afgesloten met muren.

Zich wenden tot den eigenaar, St-Rochuslaan, 62.

HUIS VAN VERTROUWEN |

Aug. Scherpereel-Ottevaere DERLIJK.

Handel in FOURRUREN, BOOMKWEKERIJ

Groot assortiment van Fourruren (Vellen) in Skunks, Astrakan, Castor, Mongolie, Vison, Mouflon, Hermine, Vison en Martres.

Bijzondere keus van Astrakan, Pattes d'Astrakan, Caracul, Rat musqué en Loutre voor Paletos en Pelissen.

(Al de Fourruren worden ten huize vervaardigd (de klienten mogen zelf de Vellen uitkiezen) waar ook alle veranderingen, vermakingen en herstellingen gedaan worden.

Bij den zelfden zijn er ook te bekomen: alle slach van extra schoone Fruitboomen, Sieraadplanten. Rozen, Conifères, Haag- en Boschplanten.

Vast en zeer voordeelige prijzen.

Dryepondt's

Geneesmiddel voor de maag: : : : versterkt en geeft eetlust

Geneest } *Alle maagkwalen Gal, Zuur Maagontsteking Slechte spijsvertering Slijmziekten Braaklust, enz.*

Apotheek DRYEPOND - 7, Wollestraat - BRUGGE

Prijs: **3 fr. de flesch.**

Dépôt: **Apotheek P. MATTELAER**

Voorstraat, 50, KORTRIJK

AAN DE DAMEN!

Voor het wasschen, verwen, friseeren van pluimen, boas, aigretten, enz., wendt u tot M^{te} VANDEPUTTE, Sioenstraat, 8, Kortrijk, waar men ook van oude pluimen pleureusen maakt.

Huis HENRI DESMET

Leiestraat, 30, Koornmarkt, 1

KORTRIJK

Slaapkamers, Eetzalen, Salongarnituren,

Engelsche bedden,

Bureaux américains, Zetels, Matrassen,

Stoelen, Gordijnen, Stoors,

Brise-vues, gewatteerde spreien, Edredons

Wolle sargiën.

Groote keus. — Goedkoop.

Borduursters Men vraagt seffens goede

Borduursters, wel betaald en standvastig werk, bij G. A. Lagae, 59, Vanden Peereboomlaan, Kortrijk.

KATHOLIEKE VLAMINGEN

KOOPT UWE BOEKEN IN

ALGEMEENE BOEKHANDEL

• CH & H. COURTIN •

26 KIPDORP ANTWERPEN

In den Gouden Kam.

E. COORNAERT-DAVID

Wijngaardstraat, 5, Kortrijk.

Laatste nieuwigheden van Corsets **sterk en goedkoop.**

L'UNION SYNDICALE

Naamlooze Maatschappij

Verzekeringsmaatschappij op 't leven de branden, ongelukken en andere gevaren.

Maatschappelijk kapitaal: **500,000 fr.**

Gebracht op: **2,000,000 fr.**

ZETEL:

36, rue d'Allemagne, Brussel

Volksverzekeringen. — Lijfrenten.

Het bestuur onderzoekt alle ernstige aanvragen van Agentschap.

Voordeelige voorwaarden aan de Agenten.

MEUBELS, SPIEGELS

STOVEN

Huis van vertrouwen

V. HAP-DE BRUYNE

38, O. L. Vrouwstraat, Kortrijk

Specialiteit van Engelsche Bedden.

Alle soorten van Meubels, Spiegels, enz.

Matrassen van af 17.00 fr.

GROOTE KEUS VAN STOVEN.

Gemak van betaling op aanvraag.

HANDEL IN WIJNEN EN LIKEUREN

Vreemde en inlandsche Bieren

Julien ROMMELAERE

2, Paleisstraat, Kortrijk.

Champagne MARGAUX & Co, Epernay

Vermaarde bieren *Usher*,

Extra Double Stout, Pale ale, Scotch ale.

Geen Grijs Haar

MEER!!!

« De Nieuwe London » doet de grijze haren binnen enkele dagen verdwijnen, maakt het haar glanzend en zacht, belet het uitvallen en neemt de polletjes van het hoofd weg.

Eischt op den hals:

In flacons van fr. 1.50 en fr. 2.50

Engelsche Baardtinctuur aan 2 fr. per flacon

Te koop bij Apothekers, Drogisten, Haarsnijders en Reukwinkels

in 't groot: Parfumerie D' Sulp. Wachlebaks (België).

Zeep DADA

Het stuk 0.75

Crème DADA

Tube 0.75

Poeder DADA

De doos 2.50

Werkdadigheid zonder weerga tegen zomersproeten en huidandoeningen. De beste voor het behoud eener frische gelaatskleur. Onfeilbaar voor de genezing van kloven; maakt de huid blank in EEN NACHT. Allerfijnst, en op 't geelaat blijvend; onontbeerlijk voor elke toilettafel.

Te koop in alle goede huizen.

Verkrijgbaar te Kortrijk: Apotheek A. Descamps-Terrière, Steenpoort, 7. Drogerij de Krokodil, Grootte Markt. Demeyer, coiffeur, Doornijkstraat. Lepère-Dubuisson, Leiestraat. Apotheek de Bie, Rijsselstraat.

ZINK ZINKWIT
VIEILLE MONTAGNE
 Regionale dephouders
 FIRMA
SAEY & D'HESPEEL
 Opvolgers van De MULIE-VERCRUYSE
 Doornijk- en Sint-Jorisstraten
KORTRIJK
 TELEFOON 190

Magazijnen van Koper, Tin, IJzer,
 Staal, Blik,
 Lood, Platen, Poutrellen, enz.

OUW-SOLDATEN!
 wilt gij uwe militievergoding voor
 e trouwen of onderstand:

WORDT GIJ VERVOLGD

Correctioneel of koophandels
 rechtbank, moet gij wettelijk scheiden,
 hebt gij koopwaren geleverd of
 geld geleend en kunt gij het niet
 terug krijgen, moet gij erven, enz.
 WENDT u voor beiden tot
MATTHYS, Zandberg, 8
GENT.

Raad kosteloos van 8 tot 11 uren en van 3 tot 6
 uren. Postzegel van 0,10 voor schriftel. inlichting.

IN VERTROUWEN

mag men aanraden aan al degenen die
 lijden aan **ZILT**, Ezema, Katrienwiel,
 Baardziekten, Klieven der huid en alle
 andere **VELZIEKTEN**, van niets
 anders te gebruiken dan de Wereld-
 beroemde **Wonderzalf en Bloed-
 zuiverend Middel der Apotheek**
DE WALVISCH, 10, Diepestraat,
 Antwerpen. Volledige behandeling: 2 fr.

WEIGERT ALLE NAMAAKSELS.

Te bekomen bij

A. DESCAMPS-TERRIÈRE
 Steenpoort, 8, KORTRIJK.

Kiekenkwekers

en Landbouwers.

Sterven uwe Kieken van **Cholera**, **Diph-
 terie**, dikke **lyers**, rochel, ofwel
 door oorzaken die zij niet kent,
 gebruikt dan onmiddellijk het geneesmiddel N^o
4200, bereid door Apotheker **R. VER-
 MANDERE** van Avelghem.

Prijzen: dubbel pak 3 fr., pak 1,75 fr., half pak
 1 fr.

Lijden uwe kieken aan het **snot** of ook nog
 aan **pokken**, gebruikt de **remediën** van
R. Vermandere en eischt dien naam op het
 etiket.

Prijzen tegen pokken, dubbele flesch 2,50 fr.
 flesch 1,25 fr., halve flesch 0,75 fr.

Tegen snot, dubbele flesch 2,50 fr., flesch 1,25,
 halve flesch 0,75 fr.

N. B. — Deze zijn de eenigste remediën **ge-
 schikt voor groote kwekers**, door
 hun groot gemak van toedienen en de
 volkomene genezingen er door ver-
 kregen.

Depot bij de HH. Apothekers: J. Gautot te
 Assche, A. Guyot te Ruysbroeck, V. Chielens en
 K. Dewolf te Brugge, A. Verstraete te Rousselare,
 H. Ruysen te Veurne, Th. Hulpiou te Kortrijk,
 Depaep te Audenaerde.

J. IMPE-DOUSSY te Kortrijk

Rechtstreeks te verkrijgen tegen terugbetaling
 met verzendingskosten bij apotheker R. Verman-
 dere te Avelghem.

Maaglijders, vraagt de maagpillen van **R.
 Vermandere** in de apothekeren van
J. IMPE-DOUSSY en P. MATTELAER

UITMUNTENDE
GENEESMIDDELEN

onze lezers bijzonderlijk aanbevolen

sedert jaren lang in 't gebruik, en dage-
 lijks door de geneesheeren aangeprezen
 om hunne goede bereiding en hunne zekere
 uitwerking. Iedere hoeveelheid is genoeg-
 zaam tot eene volkomene genezing.

12. Fraaldrank

tegen het zuur en in 't uitkomen der tanden.
 Gebruikswijze: tusschen de maaltijd eenen koffijlepel
 drie maal daags. — Beneden een jaar oud, eenen halven
 koffijlepel. — Prijs, 75 cent.

Tegen opzending van postbon, verzen-
 ding overal.

OPGELET: Ieder van deze middels is
 uitsluitelijk verkocht tot Kortrijk, Onze-
 Lieve-Vrouwstraat, 6, hoek der Grooten
 Markt en Leiestraat, bij den Apotheker
OTTEVAERE RAYMOND, die alles bereid
 volgens wetenschappelijke kunst-
 voorschriften, aan de genadigste prijzen.

Bijzonder Bericht: aan landbouwers
 en liefhebbers raden wij aan het vermaard

Vroompoeder voor peerden, prijs 1.50.

Bleene poeder voor hoornvee, prijs 1.50

Duivenzout R. O. voor alle slach van
 pluimgedierte, prijs 50 cent.

DRIE WONDEREN!!!

Pillen, Elixir en Poeder.

Pillen Marichal, om duiven
 met eene bloeiende gezondheid, om hun
 smettelijke ziekten te beletten, om hun
 zuiveren vóór en na het broeien, opdat zij in
 prijskampen het record zouden behouden van vlug-
 heid en van vroomheid, om de uitstekendste over-
 winningen te behalen, om **gemakkelijk**
kloeke en krachtige jongen te
kweken, geef hen de wonderbare **PILLEN**
MARICHAL. De doos 1 fr. Per mandaat, fr. 1-10.

Elixir Marichal. Dees elixir is zonder
 weerga voor het **snot** te genezen in weinig tijds.
 Hij bevrijdt de gezonde dieren tegen alle besmette-
 lijke ziekten, als men er 10 druppels van in het
 drinken mengt. Hij versterkt het bloed en bezorgt
 een goed milt.

De flesch, fr. 1-50; per mandaat, fr. 1-65.
Poeder Marichal. — Onfeilbaar genees-
 middel tegen bek- of keelzweer, of kroep, enz.
 De doos, 2 fr., de halve doos, 1 fr.
 per mandaat, 10 cent. meer.

Algemeen depot:
 Apotheek **Wauthier**, 103, Audegheml. Brussel
 Kortrijk, apotheek **OTTEVAERE**.
 Yper, **DECREMER** en **LIBOTTE**, apothekers.

Suikerbakkerij Ter Statie

VANNESTE-BREL

IJzerwegstraat, 4, KORTRIJK

TELEFOON 298

IJSKAAS EN FIJN GEBAK

Met Sint-Nikolaas:

FIJNE SPECULATIE IN ALLE VORMEN

MASSEPAIN EN CHOCOLADE ARTIKELS

GROOTE KEUS VAN PRACHTDOZEN VOOR GESCHENKEN

Chocoladen van 't merk *Patrons Pâtisiers*

Suchard Melkchocolade *Gala Peter* en alle beste merken

HUIS VAN VERTROUWEN

PHOTOGRAPHIE D'ART

G. ROESLER-BOLLE
 rue Longue des Pierres, 35, COURTRAI

Maison la plus renommée de la contrée, recommandée
 particulièrement à Messieurs les Ecclésiastiques.

Agrandissemens en tous genres: Noir, Sépia, Charbon, Pastel.
 Spécialité: Peinture à l'huile d'une grande finesse. Ressemblance garantie.
GRAND CHOIX DE CADRES.

RHUMATISM

De meest ingewortelde, de smartelijkste jicht, de heupjicht en de lendenpijnen,
 zelfs de hardnekkigste, zullen niet weerstaan aan de **William Cachetten**.
 Het is het wetenschappelijk geneesmiddel van het rhumatisme. De **William**
Cachetten werken op het vel, op het bloed en ook op de blaas.

Dadelijke verzachting; genezing binnen de acht dagen.

In doozen van 2 fr. de 15 cachetten. — 3 fr. de 25 cachetten.

Apotheek **MICHOT** te Charleroi en bij alle apothekers van België.

Kortrijk, Hulpiou, Deneus; Meenen, Flipts; Rousselare, Van Houwe; Mœskroen,
 Maes; Iseghem, Rodenbach, Verhamme, en overal.

Onze schoonste velden

zijn bemest bij middel van het

ZWAVELZUUR AMMONIAK

die ten andere de beste stikstofmest is.

HET BEVAT 20 TOT 21 t. h. STIKSTOF WELKE DE PLANTEN
 RECHTREEKS OF NA SALPETERGISTING OPSLORPEN

Met deze meststof, geen stikstofverlies door uitlooging der gronden,
 geene korsten aan de oppervlakte der velden, geen te kort gewicht bij de
 aankomst, geene verliezen onder weg en gedurende de lossing ten gevolge
 van den slechten staat der zakken, geen gevaar voor het vee, geene vruchten
 vernietigd door onzuiverheden, voor den wasdom schadelijk.

Spaarzaamheid van vervoerkosten, van verhandelen en van uitstrooien
 ten gevolge zijns grooteren rijkdoms. Mindere hoeveelheid te gebruiken per
 hectaar, gezien zijn hooger stikstofgehalte en zijne regelmatigere uit-
 strooiing. Betere verdeling in den bouwgrond. Regelmatiger wasdom en
 bijgevolg betere oogst.

Ontvangst, onderzoek en verdeling tusschen verscheidene koopers ver-
 gemakkelijkt, dank aan het regelmatig gewicht en aan de goede hoedanig-
 heid der zakken.

Zelden vervalscht.

Levering vrachtvrij ter bestemmingsplaats, snel en verzorgd.
 Schoone, op 100 kilos geregelde en met lood verzegelde zakken.
 Overvloedige oogst van goede hoedanigheid.

Dat zijn de voordeelen dezer meststof,
 welke door al de handelaars en door
 al de landbouwsyndikaten verkocht wordt.

VOOR ALLE INLICHTINGEN NOPENS HET GEBRUIK, zich wenden tot het

Comptoir Belge du Sulfate d'Ammoniaque
 (Naamloos Vennootschap) te BRUSSEL

ONDERNEMINGEN VAN GASLEIDING

VERWARMING

Telefoon 170

VERLICHTING

JUSTIN HOUDMONT & Z^s

OPVOLGERS VAN V. SENGIER-COURTENS

KORTRIJK, 4, LEIESTRAAT (tegenover 't Stadhuis)

Doorbrandende **KACHELS** en **HAARDEN**

met zichtbare vuring en circulatie. voorzien
 van een onfeilbaar nieuw stelsel tot regeling.

♦ ♦ ♦

Groote keus in **LUCHTERS**

voor Electriciteit - Gas - Acetylene - Petroleum

GLOEINETJES VAN AF 0.25

SCHOUWVERSIESELS

KOPER EN ZILVERWERK

KRISTAL - PORSELEIN - GLEISWERK

• EUREKA • geëmailleerd
 Fabrikaat • Sougland •

MISGROEIINGEN
VAN 'T LICHAAM
HER VERDONCK-MINNE

ORTHOPEDIST-SPECIALIST

HENDRIK SERRUYSLAAN 12, OOSTENDE
 (bij de Nieuwe Post).

2 maal gebreveteerd voor *Orthopedische*
toestellen, leverancier van den Staat,
Burger- en Krijgshospitaal van Oostende
 en van de *Orthopedische Kliniek* Sanato-
 rium Maritime van Mariakerke bij
 Oostende.

SPOEDIGE en ZEKERE genezing zonder
 pijn, zelfs van de moeilijckste gevallen door
 eene BIJZONDERE BEHANDELING.

Onzichtbare Corsets

(eenigste model) voor de genezing der rug-
 graat die niet de minste ongemak leveren.

Misgroeiingen van den HALS, de RUGGRAAT, GEBOGEN RUG, SCHOU-
 DERBLAD, KROMME BEENEN, STOMPVOETEN, PLATVOETEN, enz.
 worden er op zeer korten tijd volkomen genezen.

Op aanvraag zenden wij adressen van genezingen, en belasten ons met
 het maken van HAND- ARM- en KUNSTBEENEN.

Spreekelijk alle Maandagen, in
 het Hotel den **GOUDEN APPEL**,
 Rijssewijk, KORTRIJK, van 2 1/2
 tot 5 ure namiddag.

Spreekelijk alle Zaterdag, in het Hotel den
Gouden Hoorn, Simonstevensplaats, **BRUGGE**
 van 9 tot 3 ure namiddag; alle andere dagen
 ten zijnen huize in den voormiddag.

Kosteloos onderzoek, betaling na tevreden-
 heid.

Het huis VERDONCK wordt bijzonder aanbe-
 volen door de heeren Geneesheeren en het alleen
 heeft de eer gehad zijne apparats te mogen ten-
 toonstellen in drie conferentiezaal der genees-
 heeren, Grooten Markt, te Brussel.

KOUSSEN VOOR GEBORSTEN ADERS OP MAAT.

Brevets:
 N° 75.846;
 117.332.

BREUKEN

Brevets:
 N° 2071.4;
 161918.

Breukbanden zonder staal en zonder elastiek (4 maal gebrevet.)
GENEZING ZONDER OPERATIE

François VERDONCK, Bandagiste,

Kerkstraat, ANSEGHEM (bij Kortrijk).

BERICHT UIT MENSCHLIEVENDHEID.

Breuklijders weest op uwe hoede! Laat u niet misleiden door al die verlok-
 kende aankondigingen die wij dagelijks in de gazetten aantreffen, van perso-
 nen die zich als specialisten, breukmeesters of breukbandmakers willende
 doen doorgaan, en die van 't vak weinig of niet kennen, en slechts banden-
 verkoopers zijn en zelfs nooit geen brevet bekomen hebben. — Zwiigt u van
 rondreizende personen.

Wekelijks wordt onze hulp ingeroepen van personen met breuken zoo groot
 als een kinderhoofd, veroorzaakt door operatie of door het dragen van slechte
 banden bijzonderlijk door de elastieke, die door hunne uitrekking zonder
 weerde zijn voor het ophouden eener begin of volledige zakbreuk. Vraagt
 honderde adressen ons uit menschevendheid gegeven van personen 1, 2 en 3 maal geopereerd en die
 nu duizendmaal slechter zijn dan voortijds. Neemt wel in acht dat wij door 40 jaren ondervinding aller
 kunnen betuigen, door onze veelvoudige stelsels van breukbanden. — Kinderen worden gewaarborgd
 genezen. — **1000 franks belooning** aan gelijk welken specialist of breuklijder welke he.
 bovengemelde kan weerleggen.

BUIKBANDEN. — Bijzonder huis voor het maken van Buikebanden, voor vrouwen die lijden
 aan allerhande zakkings van den buik. — **KOUSSEN** voor geborsten aders.

ALLES GEWAARBORGD. — KOSTELOOZE RAADPLEGING.

BETALING NA TEVREDENHEID.

Spreekelijk alle MAANDAGEN, van 9 tot 4 u. namiddag, in den *Gouden Appel*, Rijssewijk, KORTRIJK
 Andere dagen te zijnen huize in den voormiddag.

Op verzoek beegteff M. VERDONCK zich ten huize van eenieder.

MUZIEKMAATSCHAPPIJEN

koopt uwe instrumenten in het

HUIS EM. FAUCONIER

Keizer Karelstraat, 83, TE GENT.

BUGLES te beginnen aan fr. 33.00.

Clarinette si b, ebbenhout, 13 sleutels, 2 ringen, fr. 45.00.

franco thuis geleverd.

VRAAGT PROSPECTUS.

Waschpoeder Jeanned'Arc

zonder mededinger

om den potasch te vervangen en de zeep te sparen

wordt

in alle kruidenierswinkels verkocht.

ZILVEREN MEDALIE

Wederlandsche Tentoonstelling Roubaix 1911.

Fabrikanten: **TRENTESEAU** Gebroeders
 te **HERSEAU** (Statie).

Vulkachel - **PAUL KRUGER** - in 3 grootten
 met bodemcirculatie en wijzerregeling.

Suikerzakte, Albuminurie, ziekten der waterwegen, nieren, blaas, baarmoeder, speen, alsmede pas ontstane en oude druppelingen der twee geslachten, prostatitis, vernauwingen, zaadverlies, pijn op het water en neiging tot veelv. wateren, enz. Volk., snelle genezing, zonder hervallen, van de oudste, zelfs ongeneeslijk verklaarde gevallen. Vraag den uitvinder, D' Damman, 76, Troonstraat, Brussel, zelf de kostel. broch. N° 26 van deze nieuwe behand., uit niets anders dan vreemde planten samengesteld. (Verzoeke aan te duiden voor welke ziekte).

BREUKEN

Genezing **ZONDER OPERATIE**

door den **speciaal band DUMONCEAU**, vier Brevetten, Eerste- en Tweede-klasse Medaille en zilveren Medaille, geeft volkomen waarborg en zend kosteloos allen uitleg. Men kan deze toestellen aanpassen bij den heer **Georges DUMONCEAU**, depositaris **DUMONCEAU**, 23, Kortesteenstraat, Kortrijk. Spreekbaar alle dagen van 9 tot 6 uren.

Algemeene Vertegenwoordiging voor West- en Oost-Vlaanderen

DER SIGARENFABRIEKEN
José TINCHANT y GONZALÈS & Cie
FIRMA

Vermeulen - De Grave
Sigaretten en Tabakfabriek
TE INGELMUNSTER
Vraagt de Sigaren Quo Vadis.

Om goed uw eten te verteren

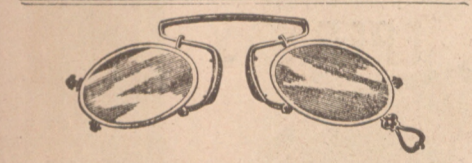
DE **PILLEN van Dr GARRIN**

Zij verkleenen de maag en het bloed
Zij versterken de zenuwen
Zij geven eetlust
Zij genezen hoofdpijn en migraine
Zij genezen anemie (bloedarmoede)
Zij voorkomen tering (tuberculose).
Deze pillen purgeeren niet; zij verslijten het lichaam niet; zij vergemakkelijken eenvoudig het verteren van het eten, en zij werken op zulkdanige wijze dat er niets verloren ga van de voedingstof die wij innemen. **VEEL MENSCHEN IMMERS ETEN NOG AL WEL, DOCH BLIJVEN ALTIJD FLAUW**; de oorzaak ligt hierin: dat er veel voedingstof verloren gaat, « het eten komt eruit gelijk het er in gaat. » Het wordt niet verteerd, ofwel het wordt slechts gedeeltelijk verteerd. Het baat immers niet van veel te eten, het bijzonderste is van goed te verteren. De **pillen van Dr Garrin** zijn onder dit opzicht een uitmuntend verteringsmiddel.
Hun gebruik geeft altijd goeden uitslag. Ook zijn zij aangenomen en aanbevolen door menigvuldige doktoeren en specialisten.
Gebruikswijze: men neemt 3 tot 4 pillen per dag, ééne voor ieder etmaal.
Prijs: **4 fr. 25 de doos.** — Voor 6 dozen: **7.00 fr.** — Voor 12 dozen: **12.00 fr.**
Depot voor Kortrijk: **Apotheek P. MATTELAER**, Voorstraat, 48, Kortrijk. — Telefoon 221.

DE NAAIMACHIENEN SINGER
worden geleverd met groot krediet, naar keus der klanten.
Betaling per week, per 14 dagen of per maand.
Machines van alle modellen aan egeleders bereik
DE BESTE KWALITEIT AAN DEN LAAGSTEN PRIJS.
GROOTE KORTING OP KOMPTANT.
Verwisseling van oude machienen aller stelsels.
KOSTELOOS ONDERRICHT.
GOED VERZORGD REPARATIEN.

LA COMPAGNIE SINGER, Naamlooze Vennootschap.
27-31, Oud-Kleerkoopersstraat, BRUSSEL.
KORTRIJK, 47, Doornijkstraat.
ISEGHEM, Gentstraat, 22. MOESKROEN, Statiestraat, 117.
MEENEN, Koningstraat, 6. WAEREGHEM, Stormestraat, 16.
MEULEBEKE, Statiestraat, 28. WERVICK, Ooievaartstraat, 5.

KWALITEIT ZONDER WEERGA
EISCHT **SOLAR LANTAARNS** DE NAAM
STERKSTE LICHTVERMOGEN LANTAARNS
OP ELKE

Isid. Ledure - Tremmery
Koornmarkt, 6, KORTRIJK.

Groote keus van Brillen en neusnijpers (pince-nez), van af 1 fr. aan het gezicht nauwkeurig toegepast en verwisselt tot volledige voldoening.
Ook te bekomen stalen, zilveren, nikkelen en ouden Brillen en Pince-nez, aan zeer lage prijzen. Barometers, Jumellen, Thermometers.
De voorschriften der Heeren Oogmeesters worden binnen de 48 uren uitgevoerd.
Pekels voor brouwerijen, melkerijen, stokerijen, enz., Waterpassen, Draadtellers, Vergrootglazen.
Allerhande vermakingen en inzetten van glazen. Electricke Zaklampjes. Volledige keus van Juweelen in goud, zilver en dubbel.

Mutsenmakerij in 't groot

zoekt een persoon om met 't machien te breien, zoo noodig zou geperfection, machien leveren met zeer groote vermindering op fabriekprijs. Goed loon en contract voor lang termijn. Schrijven Z. P. 12, bureel van 't blad.

Wat Maag- en Leverziekten kunnen doen lijden!
« Jaren lang, zoo schrijft M. P. Vanderstoek, te Hamme-Zogge, leed ik aan maag en lever. Ik was moedeloos, neerslachtig en had geen lust naar werken; slijmen bevingen mij, mijn mond was altijd bitter, de afgang onregelmatig en soms moeilijk. Lam in armen en beenen, onderhevig aan overdragelijke pijnen in den rug, dacht ik dat er voor mij geen hoop meer was. Ik had reeds alle middelen gebruikt, toen ik mijnen toevlucht nam tot de **ware levenspillen van F. Roman** aan fr. 1.25 de doos. Deze hebben mij, op korten tijd, gansch genezen! Nu ben ik frisch en gezond, alles smaakt mij en ik kan werken den ganschen dag, zonder dat ik nog eenig ongemak gevoel. »
Hoevele menschen zijn er niet in het geval van M. Vanderstoek? Zij hebben de remedie bij de hand: de **LEVENSPILLEN van F. Roman**, aan fr. 1.25 de doos! Hun gebruik is hoogst gemakkelijk, zij genezen en verkleenen. Men kan de **LEVENSPILLEN van F. Roman** verkrijgen in alle goede apotheken, doch men moet de echte eischen, want namaaksel hebben geene waarde.
Algemeen depot: Apotheek F. Roman, Grootemarkt, Dendermonde.

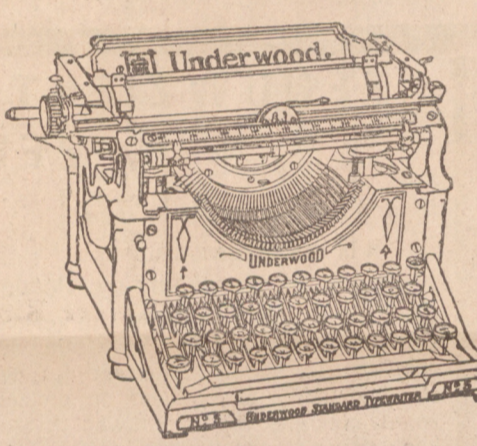
Electriciteit.
Inrichting van licht, dynamos en Motoren.

ED. ROUVROY,
Catalognestraat, 7, Gent.
Telephone 1290.

PIANOS - - DERDEYN
:: ROUSSELARE ::

Fabriek, 2-3-4-5, Gazstraat
Houtstapels: Veldstraat. TEL. 101
Pianos en Auto-Pianos DERDEYN
VERHURING - HERSTELLING - VERWISSELING.
Harmoniums, Violon, Mandolinen en toebehooren
— MUZIEK IN ALLEN AARD —

Schrijfmachines **UNDERWOOD Rebuilt**

DE NAAIMACHIENEN SINGER

SINGER SEWING MACHINES
worden geleverd met groot krediet, naar keus der klanten.
Betaling per week, per 14 dagen of per maand.
Machines van alle modellen aan egeleders bereik
DE BESTE KWALITEIT AAN DEN LAAGSTEN PRIJS.
GROOTE KORTING OP KOMPTANT.
Verwisseling van oude machienen aller stelsels.
KOSTELOOS ONDERRICHT.
GOED VERZORGD REPARATIEN.

LA COMPAGNIE SINGER, Naamlooze Vennootschap.
27-31, Oud-Kleerkoopersstraat, BRUSSEL.
KORTRIJK, 47, Doornijkstraat.
ISEGHEM, Gentstraat, 22. MOESKROEN, Statiestraat, 117.
MEENEN, Koningstraat, 6. WAEREGHEM, Stormestraat, 16.
MEULEBEKE, Statiestraat, 28. WERVICK, Ooievaartstraat, 5.

ALMANAK EN WEGWIJZER
VAN DE **STAD BRUGGE**
EN DE **Provincie West-Vlaanderen**
Uitgaaf 1913 — 134° Jaar.
De Provinciale almanak en Wegwijzer der stad Brugge en der provincie West-Vlaanderen waarvan de bijval van jaar tot jaar toeneemt, is eene uitgaaf DIE AL DE LAATSTE VERBETERINGEN EN VERANDERINGEN BEVAT en, doordien hij het publiek ALLERBEST kan inlichten, onmisbaar geworden is in alle openbare besturen, bij de Geestelijke, Burgerlijke en Militaire ambtenaren, zoo ook bij alle handeldrijvende en neringdoende personen van stad en provincie. Hij is tevens van oneindig nut voor de landbouwers.
Korte inhoud van den Wegwijzer:
De Almanak voor 1913. — De Vervoerdiensten, Markten en Fooren. — De Geestelijke staat van geheel het Bisdom. — Het Koninklijk Huis. — De Ministerien. — Consulat. — De Wetgevende Macht. — Het Bestuur van Belgisch Congo. — Al de Besturen van geheel de provincie West-Vlaanderen. — Al de Besturen der stad Brugge. — De Wegwijzer der Ambachtslieden, Fabrikanten, Koopliden, enz., der steden en der groote gemeenten. — De Gemeentebesturen van de 8 arrondissementen der provincie. — Tarief der oude en nieuwe landmaten.

PRIJS Gebrocheerd met 1 plan: 0.75 fr.
Gekartonneerd met 2 plans: 1.50 fr.
Te bekomen ten bureele van dit blad.

TANDPIJNEN
In 1 minuut stilt de **DENTINOL** totaal en voor altijd de tandpijnen, de hezigste abscessen en zwellingen. Laat geen tanden meer trekken. Een enkel gebruik van **Dentinol** zal ze zekerlijk genezen. Om genezen te zijn eischt den echten

DENTINOL
1.25 fr. het fleschje in alle apotheken.
Depots:
Kortrijk, Descamps-Terrière, Steenpoort, 8.
» Impe, Grootemarkt.
» Hulpliau, Leiestraat.
» Deneus, Grootemarkt.
Avelghem, M. Vancaemelbeke en R. Vermandere.
Meenen, Flipts en Rotiers.
Waereghem, M. Robberecht, J. Renson.

Voor het **Afhoordeeren van Pianos**

zich te wenden bij
G. VANTIEGHEM
Wandelingsstraat, 6, KORTRIJK.
Portretten van klein tot natuurgroote. Bijzonderheid voor groepen.

HUIS VAN PATRONEN
SNIJ- EN NAAISCHOOL
VOOR HEEREN EN JUFFERS
bestuurd door M^r en Mme DE MEERE
CONSCIENSCESTRAAT, 46
aan den tramstilstand *het Appelke*, open den Zondag en werkdagen.

De grootste en de belangrijkste inrichting en op eigen methode werkende, gebreveteerd door den Koning der Belgen.
Leergang van alle kleedingstukken, zooals: blousen, witgoed en genre tailleur.
Busten, Mannequins en Modegravuren. Patronen op maat, passen gratis.
Voor inlichtingen vraagt prospectus, die u gratis zal gezonden worden.

Wie goedkoop eene **SCHRIJFMACHIEN** koopen wil, vrage de **UNDERWOOD REBUILT**
Prijs: 375 fr.
Eenige dephouder voor België
J. VERMAUT
drukker-uitgever,
28, Langesteestraat, 28, Kortrijk.

DE NAAIMACHIENEN SINGER

SINGER SEWING MACHINES
worden geleverd met groot krediet, naar keus der klanten.
Betaling per week, per 14 dagen of per maand.
Machines van alle modellen aan egeleders bereik
DE BESTE KWALITEIT AAN DEN LAAGSTEN PRIJS.
GROOTE KORTING OP KOMPTANT.
Verwisseling van oude machienen aller stelsels.
KOSTELOOS ONDERRICHT.
GOED VERZORGD REPARATIEN.

LA COMPAGNIE SINGER, Naamlooze Vennootschap.
27-31, Oud-Kleerkoopersstraat, BRUSSEL.
KORTRIJK, 47, Doornijkstraat.
ISEGHEM, Gentstraat, 22. MOESKROEN, Statiestraat, 117.
MEENEN, Koningstraat, 6. WAEREGHEM, Stormestraat, 16.
MEULEBEKE, Statiestraat, 28. WERVICK, Ooievaartstraat, 5.

ALMANAK EN WEGWIJZER
VAN DE **STAD BRUGGE**
EN DE **Provincie West-Vlaanderen**
Uitgaaf 1913 — 134° Jaar.
De Provinciale almanak en Wegwijzer der stad Brugge en der provincie West-Vlaanderen waarvan de bijval van jaar tot jaar toeneemt, is eene uitgaaf DIE AL DE LAATSTE VERBETERINGEN EN VERANDERINGEN BEVAT en, doordien hij het publiek ALLERBEST kan inlichten, onmisbaar geworden is in alle openbare besturen, bij de Geestelijke, Burgerlijke en Militaire ambtenaren, zoo ook bij alle handeldrijvende en neringdoende personen van stad en provincie. Hij is tevens van oneindig nut voor de landbouwers.
Korte inhoud van den Wegwijzer:
De Almanak voor 1913. — De Vervoerdiensten, Markten en Fooren. — De Geestelijke staat van geheel het Bisdom. — Het Koninklijk Huis. — De Ministerien. — Consulat. — De Wetgevende Macht. — Het Bestuur van Belgisch Congo. — Al de Besturen van geheel de provincie West-Vlaanderen. — Al de Besturen der stad Brugge. — De Wegwijzer der Ambachtslieden, Fabrikanten, Koopliden, enz., der steden en der groote gemeenten. — De Gemeentebesturen van de 8 arrondissementen der provincie. — Tarief der oude en nieuwe landmaten.

PRIJS Gebrocheerd met 1 plan: 0.75 fr.
Gekartonneerd met 2 plans: 1.50 fr.
Te bekomen ten bureele van dit blad.

Kostbare Ontdekking
goedgekeurd door de Maatschappij van Gezontheitsteer van België. van 24 Juli 1907.

Genezing in 10 minuten van de hevige tand- en hoofdpijnen, der migraine en neuralgies, door de **CACHETTEN JOS. GAUTHIER**, Apotheker te MICHIELIN, Officier der Academia Fisco-Chimico Italiana van Palermo (Italië) 1 en 2 fr. de doos van 6 tot 13 cachetten.
De Apotheek **Jos. Gauthier** zendt overal zijne uitmuntende remedie per terugkeerende post, tegen mandaat van 1,05 fr. en 2,10.
Gansch onschadelijk. Nooit missen. Eischt het merk *Anfinevralgine Jos. Gauthier*, in blauw gedrukt op ieder cachet.
Depots te Kortrijk: Apotheek **HULPLIAU** en **IMPE**, en in alle goede apotheken.
NEEMT NIET ANDERS!
LAAT U NIET ONTKLAPPEN!

DE KORTRYKSCH ALMANACH
UITGEGEVEN TEN VOORDEEL VAN S' JOSEF'S BEROEPSCHOOL.
1913
K.N.

Drukker-Uitgever **J. VERMAUT**,
Langesteestraat, 28, Kortrijk.

Fabriek van Scheikundige Meststoffen
RICHARD DE STOBBELEIR
Molenstraat, 69, AALST
Opgeloste en gemalen Guano — Klavervet — Scheikundige Meststoffen (chimiques)
Soda-Nitrat — Superphosphaat — Kainiet — Ijzerslakken, enz.
VRAAGT PRIJS-COURANT.

HUIS JOSEPH VERRIEST
Savarystraat, 13, KORTRIJK.

GROOT- en KLEINhandel in allerhande linnen en katoen: wit, blauw en ongebleekt; tafel- en bedlinnen, hand- en zakdoeken, cotonnet, flanel, kanefas voor rolgordijnen, los-weefsel voor stikwerk en Normandische cretonne; stamijn voor dames-handwerk, fantasie tafelkleeders en oud linnen. Katoen en wolle sergen. Kloosterstoffen, enz.

'T JOEK, 'T JOEK
Nooit Tristig gezind
Nooit Buikpijn
en bijzonder, nooit Vallingen
Ik heb een ijzeren borst en een asem van een peerd omdat ik
Borstpastillen «De Biekerf»
neem 1 frank de doos.
Dijkstraat, Antwerpen, Telef. 6206
Eischt wel de echte Borstpastillen «De Biekerf», 1 frank de doos.

Ook te verkrijgen bij apotheker P. Mattelaer, Voorstraat, Kortrijk, en Becuwe, aerssenapothek, Yperen

VLAMINGEN, LEEST!
Nieuwe boeken verschenen bij den uitgever **J. Vermaut**
Langesteestraat, 28, Kortrijk.
De Weg naar het Licht, door J. Jörgensen. — Prijs: 3.50.
Reiner Leven, door J. Guibert. — Prijs: 1.50.
School en Karakter, door Förster. — Prijs: 3.00.
De Geuzenstad, door Karel Van den Oever. — Prijs: 3.00.
Uit het Leven der Dieren, door Caesar Gezelle. — Prijs: 3.00.
Uit het Leven der Dieren, door Caesar Gezelle. — Prijs: 10.00.
De Wellevendheid. — Prijs: 1.10.
Langs stille Paden, door Arm. Van Veerdeghe. — Prijs: 2.00.
Leliën van Dalen, door Caesar Gezelle. — Prijs: 3.00.
Samuel, gedicht bijbelspel door Bertholf Biekens. — Prijs: 1.25.
Uit dagen van Jong Leven, door Bertholf Biekens. — Prijs: 2.00.

De nieuwe inschrijvers op **Het Isegheemsche Volk** voor 1913 ontvangen het blad gratis van nu tot einde December.
INSCHRIJVINGSBEWIJS.
De ondergeteekende begeert eene inschrijving op **Het Kortrijksche Volk** voor het jaar 1913.
Naam _____
Adres _____
Stad _____

VRAAGT OVERAL
VRAAGT OVERAL

RICHARD DE STOBBELEIR
Molenstraat, 69, AALST
Opgeloste en gemalen Guano — Klavervet — Scheikundige Meststoffen (chimiques)
Soda-Nitrat — Superphosphaat — Kainiet — Ijzerslakken, enz.
VRAAGT PRIJS-COURANT.

HUIS JOSEPH VERRIEST
Savarystraat, 13, KORTRIJK.

GROOT- en KLEINhandel in allerhande linnen en katoen: wit, blauw en ongebleekt; tafel- en bedlinnen, hand- en zakdoeken, cotonnet, flanel, kanefas voor rolgordijnen, los-weefsel voor stikwerk en Normandische cretonne; stamijn voor dames-handwerk, fantasie tafelkleeders en oud linnen. Katoen en wolle sergen. Kloosterstoffen, enz.

'T JOEK, 'T JOEK
Nooit Tristig gezind
Nooit Buikpijn
en bijzonder, nooit Vallingen
Ik heb een ijzeren borst en een asem van een peerd omdat ik
Borstpastillen «De Biekerf»
neem 1 frank de doos.
Dijkstraat, Antwerpen, Telef. 6206
Eischt wel de echte Borstpastillen «De Biekerf», 1 frank de doos.

Ook te verkrijgen bij apotheker P. Mattelaer, Voorstraat, Kortrijk, en Becuwe, aerssenapothek, Yperen

VLAMINGEN, LEEST!
Nieuwe boeken verschenen bij den uitgever **J. Vermaut**
Langesteestraat, 28, Kortrijk.
De Weg naar het Licht, door J. Jörgensen. — Prijs: 3.50.
Reiner Leven, door J. Guibert. — Prijs: 1.50.
School en Karakter, door Förster. — Prijs: 3.00.
De Geuzenstad, door Karel Van den Oever. — Prijs: 3.00.
Uit het Leven der Dieren, door Caesar Gezelle. — Prijs: 3.00.
Uit het Leven der Dieren, door Caesar Gezelle. — Prijs: 10.00.
De Wellevendheid. — Prijs: 1.10.
Langs stille Paden, door Arm. Van Veerdeghe. — Prijs: 2.00.
Leliën van Dalen, door Caesar Gezelle. — Prijs: 3.00.
Samuel, gedicht bijbelspel door Bertholf Biekens. — Prijs: 1.25.
Uit dagen van Jong Leven, door Bertholf Biekens. — Prijs: 2.00.

A LA VILLE DE PARIS

26-28, LEIESTRAAT, KORTRIJK

ZONDAG 15 DECEMBER, MAANDAG 16 en volgende dagen, voortzetting van onze

Groote Tekoopstelling van

EINDE SEIZOEN

BUITENGEWONE OCCASIES AAN AL ONZE TOOGEN

Al de Pelsen zullen gesoldeerd worden met eenen afslag van 50 tot 65 %

:: NIEUWEN BRILWINKEL ::

Wilt gij uw gezicht
bewaren en verbeteren
wendt u naar het Huis

E. Castaing-Lepère

« IN DEN, BAROMETER »

42, GROOTE MARKT, KORTRIJK
tusschen het Damberd en den Bodega,

waar gij eene bijzondere keus zult vinden
van allerlei brillen en neusnippers, nauw-
keurig aan het gezicht
toegepast, van 1 frank af
en verwisseld tot vol-
ledige voldoening.

Groote keus van stalen,
nickelen, zilveren en
gouden BRILLEN en
PINCE-NEZ aan uit-
nemende lage prijzen.

Specialiteit van Barometers,
Verrekkers, Jumellen, Ther-
mometers voor Brouwerijen
en Melkerijen. Alle slach van
Pekels, Waterpassen, Ver-
grootglazen, Draadtellers, enz., enz.

Het Huis aanvaardt allerhande ver-
makingen, alsook het inzetten van glazen.

— Spoedig gediend —

BERICHT AAN DE DOOVEN

Met het doel dienst te bewijzen aan de belang-
hebbenden, vraagt ons een onzer welgekende stad-
genoten, M. Verschueren, vader, 84 jaar, St.
Pietersnieuwstraat, 128, Gent, de volgende mede-
deeling op te nemen:

Aan doofheid onderworpen en na allerhande
geneesmiddelen gebruikt te hebben zonder eenigen
uitslag, had hij het gelukkig gedacht gebruik te
maken van de Audio Phonex Lucq. Hij bevestigt
dat enkel door het gebruik van dit wetenschappe-
lijk toestel, geheel onzichtbaar, hij volkomen
voldoening bekomen heeft. Ook ten titel van dank
biedt hij zich aan, aan allen welken uitleg zouden
begeeren, 't zij in persoon, 't zij per briefwisseling.

Het zij noodig er bij te voegen om deze aanvraag
te volledigen, dat zonder kruiden, op allen ouder-
dom en in alle gevallen, de Audio Phonex niet
alleenlijk het gehoor vermeerderd op de eerste da-
gen, maar dank zij hare bijzondere werking, zij
trapswijzend klimmend het gehoor herstelt en alle
oorsuizingen doet verdwijnen.

Voor alle inlichtingen wende men zich bij M. G.
Verschueren-Maës, zoon, op gestelde dagen en
uren, zooals volgt: de maan- en vrijdag van 2 tot
4 ure, Sint-Pietersnieuwstraat, 128, en den donder-
dag van 9 tot 11 en van 2 tot 4 ure: Kortrijksche
steenweg, 238, te Gent.

N. B. — Men wordt vriendelijk verzocht, als men
schriftelijk antwoord begeert te ontvangen, er den
noodigen postzegel bij te voegen.

ELECTRICITEIT

Onderneming van Licht, Dynamos, Motoren
Ventilatoren, enz.

CENTRALE VERWARMING.

Warm water en Stoomverwarming.

F. Van den Bulcke & Zonen
Overleiestraat, 54, Kortrijk.

In den Kortrijkschen Boekhandel

Jeroom Basyne-Joncheere
O. L. Vrouwstraat, 11.

SCHOOL-BUREEL- & TEEKGERIEF
Papier in rollen en bladen

PAPIEREN ZAKKEN, KOORDEN, DRUKWERK
- Levert alle slach van Boekwerken

Achille EEMAN, Aalst
HUIS GESTICHT IN 1876

Kunstguano en Scheikundige vetten
Prijzen volgens samenstel — Vraagt Prijs-courant

Al onze vervaardigde kunstvetten bevatten: 1°
STIKSTOF onder vorm van nitraat en ammoniak;
2° het PHOSPHORZUUR onder vorm van super-
phosfaat; de POTASCH onder vorm van oplos-
bare zouten.

Grondstoffen aan den koers van den dag, zooals:
NITRAAT VAN SODA, Sulfaat van Ammoniak,
Superphosfaat, Zwavelzuur Potasch, Chloorzuur
Potasch, Kainiet, Ijzelslakken, Zwavelzuur Ijzer,
Plaaster, Samengestelde opgeloste Guano « DE
ZON », Phosfaat Bernard en Magnesium. —
ZUIVERE BLAUWE ALUJN, Middel tegen de
a. dappelpilaag en 't zwart der granen.

VERGRUIZERS VERMOREL, Eclair n° 1, aan
de laagste prijzen.

Antwerpen's Bouw- & Hypotheekbank

Naamlooze Maatschappij. — Kapitaal 2.000.000 Frank.
Zetel: ANTWERP, N. Twaalf Maandenstraat, 13, nevens de Beurs

Voorzitter: Graaf van der Stegen de Schriek.
Beheerders: Baron van der Gracht d'Eeghem; Bernard Janssens, nijveraar te
St-Niklaas; Valère Danaux, advocaat te Zonningen; Leopold Vlytsam, koopman te
Antwerpen.

Afgevaardigde-Beheerders: Ridder R. de Schoutheete de Tervarent; Jos. Op-
beeck, bankier te Antwerpen.
College van Commissarissen: MM. Florent Boeynaems, notaris te Antwerpen;
Schöller, advocaat te Antwerpen; Ch. Tuytens, te Antwerpen.

Spaarboekjes aan 3.60 % 's jaars.
Intrest daags na de storting, zonder op termijn te plaatsn.
Men kan ten allen tijde over zijn geld beschikken.
Kasbons op naam van fr. 500, voor 5 jaar aar. 3.75 %
Intrest per zes maanden, betaalbaar ten huize.
Grondpandelijke obligatiën van 15 jaar aan 4 %. Stukken van fr. 100,
500 en 1.000.

Leeningen op vaste goederen in eerste rang van Hypotheek aan voordeelige voorwaarden.

Voor nadere inlichtingen wende men zich bij:
AELGHEM: M. O. Vandemuelebroeke, landm.
BELEGHEM: M. Camiel Prenen, koster.
CASTER: M. J.-B. Platteau-Puissant, grondeigen.
COYGHEM: M. Sylvain Bekaert, koster-verzek.
CUERNE: M. Jules Melsens, gemeente-sekretaris
DEERLIJK: M. Prosper Opsomer.
GYSELBRECHTEGEM: M. Hector De Groote.
HARELBEKE: M. Jul. Plaetsier-Gryspeert, hand.
HEESTERT: M. Alfred Van de Walle.
HULSTE-BAVICHOVE: M. P. Vandembulcke.
MARCKE: MM. Cyr. en Gabr. De Brabandere.
MOEN: M. Ernest Coene, verzekeraar.
OOGHEM: M. Alois Hoet, koster.
PLOEGSTEERT: M. C. Bossaert, Armentierstr.
STACEGHEM: M. Albert Vlieghe.
TIEGHEM: M. Alfons Supply.
VICHTE: M. Remy Faveere.
WAERMAERDE: M. Theophil Meire.

Alleen hoogst gewaardeerde personen worden gevraagd als Agent, voor elke gemeente
niet vertegenwoordigd.

Voor uwe MEUBELS!

vergeet niet het welgekend huis

JULIEN VANDELEENE

LANGESTEENSTRAAT, N° 24, KORTRIJK.

GROOTE KEUS, LAGE PRIJZEN.

Altijd in magazijn: Slaapkamermeubelen in alle stijlen, Meubels voor eetzaal,
Salongarnituren, Amerikaansche bureaux, Herberggerief,
Matrassen, Spiegels, Kinderrijtuigen, Karpotten, Ijzeren bedden, enz., enz.

— MEN WORDT TER TROUWE BEDIEND —

Belgische Hypotheekmaatschappij EN SPAARKAS

NAAMLOOS VENNOOTSCHAP — Kapitaal 5.000.000 Frank

Zetel te ANTWERPEN, N° 71, KUNSTLEI.

Beheerraad: MM. Baron FREDERIG COGELS, voorzitter, EDOUARD THYS, ondervoorzitter,
ALPH. ULLENS DE SCHOOTEN, LEON VANDEN BOSCH, HENRI-J. ENGELS.

College der Commissarissen: MM. JEAN DELLA FAILLE de Léverghem, voorzitter,
de Graaf ADRIEN DE BORCHGRAVE d'ALTENA, LEON COLLINET-PLISSART, Baron AUGUSTE DELBEKE, EDOUARD
JOLY, de Graaf OSCAR LE GRELLE.

SPAARBOEKJES aan 3.25 % en 3.60 %

RENTEBOEKJES op NAAM met zesmaandelijkse coupons aan 3.80 % of 4 %

Uitgifte van Grondobligatiën aan 3.60 %

Leeningen op Hypotheek — Voorschotten op Titels

AGENTEN

AVELGHEM: M. Aimé Verduyssen, Gemeentesekretaris.
MOEN: M. Eudore Hooghe, Gemeentesekretaris.

SCALDIS RIJWIELEN

Het Rijwiel van den Gentleman
MET RINGVORMIGE LOOPVLAKKEN
ONVERSLIJTBAAR
EN ONLOSLOOPBAAR
70 % minder wrijving
IDEAAL VOOR HET TOURISME
- FIJNSTE TOEBEHOORTEN -

Motorrijwielen Scaldis

EENVOUDIG EN BETROUWBAAR
1 1/2 HP = Frs 650.—
2 1/2 HP = Frs 850.—

Te koop bij alle fijne werktuigkundigen
KATALOGEN FRANCO OP AANVRAAG

Etablissements SCALDIS. -- Antwerpen

Naamlooze Maatschappij — Kapitaal 500.000 franken
Monopol voor België der beste rijwielspecialiteiten de banden Perfection,
de vrijwielaven O'Karr, de garbiniere Bios, de houten velgen Dominion, de
kettingen Club, de zadelen World de lantaarns Solar.

Joseph Vandeginste, Wevelghem

HORLOGEMAKER-GOUDSMID, Statiesstraat, 13

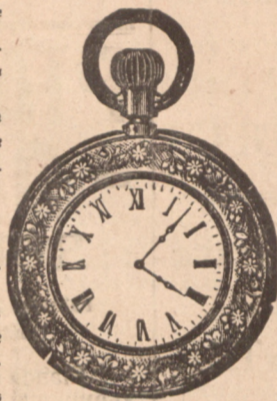
Alle slach van Horlogiën, Schouw-
garnituren, Regulateurs, Wekkers, &c

-- Volledige keus van juweelen in
goud, zilver, doublé, aan voordeelige
prijzen. --

ROUWARTIKELN

Zilveren en verzilverde paternosters.

Verwisseling en aankoop van goud,
zilver, diamant, aan de hoogste
prijzen. --

Spiegels, Barometers, Thermometers,
Pekels, Verrekkers, enz. --

ELEKTRIEKE BELLEN

BRILLEN EN PINCE-NEZ.

Men mag verwisselen tot dat men
tevreden is. — Glazen volgens voor-
schrift der oogmeesters. --

:: :: :: :: :: :: :: :: :: ::
Bijzondere schoone keus van :: :: :: :: :: :: ::
Zilverwerk, Couverts, Soep- en Koffielepels, enz.
Werkhuis voor alle slach van vermakingen.

BIJZONDERE SCHOONE ARTIKELN voor 1ste COMMUNIE

ZENUWZIEKTEN!

ZENUWZIEKTEN!

JA! JA!

't Is een aangenomen feit:

De wonderbare Poeders van het Wit Kruis

verzachten oogenblikkelijk en genezen spoedig ALLE ZENUWZIEKTEN:
Pijnlijke maandstonden, hoofdpijn, schele hoofdpijn (migraine), draaiingen,
zenuwkoorts, de hevigste tandpijn, scheuten in de tanden, hartkloppingen,
slapeloosheid, gejaagdheid op de zenuwen, zenuwzwakte, vallende ziekte,
zenuwaaanvallen bij de vrouwen (hysterie), zwaarmoedigheid, stokken in de
keel, reumatisme, fleurecij, jicht, enz., enz.

De Poeders van het Wit Kruis versterken de zenuwen,

ze zijn gansch onschadelijk en missen nooit hun uitwerksel.
PRIJS: fr. 1.25 de doos; fr. 3.25 de 3 doozen of de drie dubbele doos;
fr. 6.25 de 6 doozen of de zes dubbele doos.

Algemeen depot: Apotheek F. TUYPENS, Houtbriël, 24, Sint-Nikolaas,
alsook in alle goede apotheken.

Wacht U van namaaksel, ze zijn zonder waarde.

Verkrijgbaar bij MM. Descamps-Terrère, Steenpoort, 8, en Hulpiau, apothekers te Kortrijk.

IK ALLEEN KAN UWE
TANDPIJN DOOD
DOEN MET
EEN FLESCHE

TANDPIJNDOODER

Geneest zoo snel als de bliksem alle pijn voortkomende van holle
tanden. Het is het doelmatigste, het goedkoopste en het eerste ge-
neesmiddel dat op zulke groote schaal door eenen vlaamschen apo-
theeker aan het vlaamsche volk te koop gesteld is geworden. — Riskeer 1 frank; zoo uwe tandpijn
op 1/2 minuut niet weg is, krijgt gij 5 frank.

Hoofddepot: Apotheek « De Biekerf », Dijkstraat, 36, Antwerpen.
Ook te verkrijgen bij apotheker P. Mattelaer, Voorstraat, Kortrijk, en Becuwe, aerssenapothek, Yperen

CHAMPAGNE MERCIER EPERNAY

STOCK EN CAVES
VENTE ANNUELLE
LONGUEUR DE CAVES

16.000.000 BOUTEILLES
4.500.000 BOUTEILLES
21 KILOMÈTRES

Agent: R. GRYPONPREZ-SOETE, Doornijkwijk, 9, Kortrijk